

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU) N:o 347/2013,

annettu 17 päivänä huhtikuuta 2013,

Euroopan laajuisten energiainfrastruktuurien suuntaviivoista ja päätöksen N:o 1364/2006/EY kumoamisesta sekä asetusten (EY) N:o 713/2009, (EY) N:o 714/2009 ja (EY) N:o 715/2009 muuttamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 172 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksityksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽¹⁾,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon ⁽²⁾,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä ⁽³⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 26 päivänä maaliskuuta 2010 komission ehdotuksen uuden Eurooppa 2020 -strategian käyttöönotosta. Yksi Eurooppa 2020 -strategian painopisteistä on kestävä kasvu, joka saavutetaan edistämällä resurssitehokkaampaa, kestävämpää ja kilpailukykyisempää taloutta. Energiainfrastruktuurit nostetaan keskeiseen asemaan strategian lippulaivahankkeessa ”Resurssitehokas Eurooppa”, jossa korostetaan tarvetta parantaa Euroopan verkkoja pikaisesti siten, että ne voidaan liittää yhteen koko mantereen laajuisesti, jotta mahdollistetaan erityisesti uusiutuvien energialähteiden liittäminen verkkoon.
- (2) Barcelonassa maaliskuussa 2002 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmissä sovittua tavoitetta, jonka mukaan jäsenvaltioiden sähköverkkojen yhteenliittämistä olisi vastattava vähintään kymmentä prosenttia niiden asennetusta tuotantokapasiteetista, ei ole vielä saavutettu.

- (3) Komission tiedonannossa ”Energiainfrastruktuurien painopisteet vuodelle 2020 ja sen jälkeen – Suunnitelma integroitua eurooppalaista energiaverkkoa varten” sekä sen pohjalta 28 päivänä helmikuuta 2011 annetuissa neuvoston päätelmissä ja Euroopan parlamentin päätöslauselmassa ⁽⁴⁾ peräänkuulutettiin uutta energiainfrastruktuuripolitiikkaa, jonka avulla voidaan optimoida verkkojen kehittämistä Euroopan tasolla vuoteen 2020 ulottuvana ajanjaksona ja sen jälkeen, jotta unioni voisi saavuttaa kilpailukykyä, kestävyttä ja toimitusvarmuutta koskevat keskeiset energiapolitiittiset tavoitteensa.

- (4) Helmikuun 4 päivänä 2011 kokoontunut Eurooppa-neuvosto korosti tarvetta nykyaikaistaa ja laajentaa Euroopan energiainfrastruktuuria sekä liittää verkot yhteen yli rajojen, jotta jäsenvaltioiden välinen solidaarisuus toimisi käytännössä, saataisiin toteutettua vaihtoehtoiset toimitus- ja kauttakuljetusreitit ja energialähteet ja uusiutuvat energialähteet voisivat kehittyä ja kilpailla perinteisten lähteiden rinnalla. Se painotti, että vuoden 2015 jälkeen mikään jäsenvaltio ei saisi olla eristyksissä Euroopan kaasun- ja sähköverkoista eikä minkään jäsenvaltion energiavarmuus saisi vaarantua asianmukaisten yhteenliittämisten puuttumisen vuoksi.

- (5) Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksessä N:o 1364/2006/EY ⁽⁵⁾ vahvistetaan Euroopan laajuisia energiaverkkoja (TEN-E) koskevat suuntaviivat. Suuntaviivojen tavoitteena on tukea unionin energian sisämarkkinoiden toteuttamista sekä edistää energiavarojen järjestyksellistä tuotantoa, kuljetusta, jakelua ja käyttöä, vähentää epäsuotuisten alueiden ja saarialueiden eristyneisyyttä, turvata unionin energiansaanti sekä energialähteet ja toimitusreitit ja monipuolistaa niitä myös yhteistyössä kolmansien maiden kanssa ja edistää kestävä kehitystä ja ympäristönsuojelua.

- (6) Nykyisen TEN-E-kehityksen arviointi on selvästi osoittanut, että tämä kehitys on vaikuttanut myönteisesti valittuihin hankkeisiin antamalla niille poliittista näkyvyyttä, mutta siitä puuttuu kokonaisnäkemys eikä se ole riittävän kohdennettu ja joustava, jotta infrastruktuureissa havaitut puutteet voitaisiin korjata. Unionin olisi sen vuoksi lisättävä toimiaan vastatakseen tämän alan tuleviin haasteisiin ja kiinnitettävä asiaankuuluvaa huomiota siihen, että voidaan havaita mahdolliset tulevat puutteet energian kysynnässä ja tarjonnassa.

⁽¹⁾ EUVL C 143, 22.5.2012, s. 125.

⁽²⁾ EUVL C 277, 13.9.2012, s. 137.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 12. maaliskuuta 2013 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty 21. maaliskuuta 2013.

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin päätöslauselma 5. heinäkuuta 2011 energiainfrastruktuurien painopisteistä vuodelle 2020 ja sen jälkeen (EUVL C 33 E, 5.2.2013, s. 46)

⁽⁵⁾ EUVL L 262, 22.9.2006, s. 1.

- (7) On olennaisen tärkeää nopeuttaa olemassa olevien energiainfrastruktuurien parantamista ja uusien energiainfrastruktuurien käyttöönottoa, jotta voidaan saavuttaa unionin energia- ja ilmastopoliittiset tavoitteet eli toteuttaa energian sisämarkkinat, turvata toimitusvarmuus, erityisesti kaasun ja öljyn osalta, vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 20 prosenttia (oikeissa olosuhteissa 30 prosenttia), kasvattaa uusiutuvien energialähteiden osuus energian loppukäytöstä 20 prosenttiin ⁽¹⁾ ja parantaa energia- tehokkuutta 20 prosenttia vuoteen 2020 mennessä niin, että energiatehokkuuden lisääntyminen voi osaltaan vähentää uusien infrastruktuurien rakentamisen tarvetta. Samaa aikaan unionin on valmisteltava infrastruktuurejaan siihen, että sen energijärjestelmässä irtaudutaan hiilestä vuoteen 2050 ulottuvalla pidemmällä aikavälillä. Tässä asetuksessa olisi sen vuoksi voitava ottaa huomioon myös unionin mahdolliset tulevat energia- ja ilmastopoliittiset tavoitteet.
- (8) Vaikka energian sisämarkkinoista säädetään sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä 13 päivänä heinäkuuta 2009 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2009/72/EY ⁽²⁾ ja maakaasun sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä 13 päivänä heinäkuuta 2009 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2009/73/EY ⁽³⁾, nämä sisämarkkinat ovat edelleen hajanaiset, koska kansallisia energia- verkkoja ei ole liitetty riittävällä tavalla yhteen ja koska olemassa olevia energiainfrastruktuureja ei käytetä parhaalla mahdollisella tavalla. Unionin laajuisilla integroiduilla verkoilla ja älykkäiden verkkojen käyttöönotolla on kuitenkin suuri merkitys, jotta voidaan varmistaa kilpailut ja asianmukaisesti toimivat yhdenmetyt markkinat, käyttää energiainfrastruktuureita mahdollisimman hyvin, lisätä energiatehokkuutta ja hajallaan olevien uusiutuvien energialähteiden liittämistä verkkoon sekä edistää kasvua, työllisyyttä ja kestävää kehitystä.
- (9) Unionin energiainfrastruktuureja olisi parannettava, jotta voidaan ehkäistä teknisiä häiriöitä ja parantaa niiden kykyä sietää tällaisia häiriöitä sekä luonnonkatastrofeja tai ihmisen aiheuttamia onnettomuuksia, ilmastonmuutoksen kielteisiä vaikutuksia ja turvallisuusuhkia; sanottu koskee erityisesti Euroopan elintärkeitä infrastruktuureja, jotka on määritelty Euroopan elintärkeän infrastruktuurin määrittämisestä ja nimeämisestä sekä arvioinnista, joka koskee tarvetta parantaa sen suojaamista, 8 päivänä joulukuuta 2008 annetussa neuvoston direktiivissä 2008/114/EY ⁽⁴⁾.
- (10) Öljyn kuljetukseen liittyviä ympäristöriskejä voidaan merkittävästi vähentää, jos öljy kuljetetaan maaputkistojen kautta eikä vesitse.
- (11) Älykkäiden verkkojen merkitys unionin energiapoliittisten tavoitteiden saavuttamisessa tunnustetaan 12 päivänä huhtikuuta 2011 annetussa komission tiedonannossa ”Älykkäät verkot: innovoinnista käyttöönottoon”.
- (12) Energian varastointilaitoksilla sekä nesteytetyn maakaasun ja paineistetun maakaasun vastaanotto-, varastointi- ja kaasuttamislaitoksilla tai paineenvähennyslaitoksilla on kasvava merkitys Euroopan energiainfrastruktuureissa. Tällaisten energiainfrastruktuurien laajentaminen on tärkeä osa hyvin toimivaa verkkoinfrastruktuuria.
- (13) Syyskuun 7 päivänä 2011 annetussa komission tiedonannossa ”EU:n energiapolitiikka: yhteistyö rajanaapureiden kanssa” korostetaan, että unionin olisi ulkosuhteissaan pyrittävä edistämään energiainfrastruktuurien kehittämistä sosioekonomisen kehityksen tukemiseksi unionin rajojen ulkopuolella. Unionin olisi edistettävä infrastruktuurihankkeita, joilla unionin energiaverkot liitetään kolmansien maiden verkkoihin, erityisesti naapurimaiden kanssa sekä sellaisten maiden kanssa, joiden kanssa unioni on sopinut erityisestä energiayhteistyöstä.
- (14) Jännite- ja taajuusvakavuuden takaamiseksi olisi kiinnitettävä erityistä huomiota unionin sähköverkon vakauteen, kun olosuhteet muuttuvat uusiutuvien, luonteeltaan vaihtelevien energialähteiden syötön lisääntyessä.
- (15) Euroopan kannalta merkittävien sähkön- ja kaasunsiirtoinfrastruktuurien investointitarpeiden arvioidaan olevan noin 200 miljardia euroa vuoteen 2020 mennessä. Investointimäärien huomattava lisäys aiempaan kehitykseen verrattuna ja kiireellinen tarve toteuttaa ensisijaiset energiainfrastruktuurit edellyttävät uutta toimintamallia energiainfrastruktuurien ja erityisesti luonteeltaan rajat ylittävien infrastruktuurien sääntelyyn ja rahoitukseen.
- (16) Kesäkuun 10 päivänä 2011 kokoontuneelle neuvostolle esitettyssä komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa ”Energiainfrastruktuurin investointi- ja rahoitustarpeet” varoitetaan, että noin puolet vuoteen 2020 mennessä tarvittavista kokonaisinvestoinneista on vaarassa joko myöhästyä tai jäädä kokonaan toteuttamatta lupien myöntämiseen, sääntelyyn ja rahoitukseen liittyvien esteiden takia.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/28/EY, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2009, uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä (EUVL L 140, 5.6.2009, s. 16).

⁽²⁾ EUVL L 211, 14.8.2009, s. 55.

⁽³⁾ EUVL L 211, 14.8.2009, s. 94.

⁽⁴⁾ EUVL L 345, 23.12.2008, s. 75.

- (17) Tässä asetuksessa vahvistetaan Euroopan laajuisten energiaverkkojen viiveetöntä kehittämistä ja yhteentoimivuutta koskevat säännöt, jotta voidaan saavuttaa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen energiapolitiittiset tavoitteet eli varmistaa energian sisämarkkinoiden toimivuus ja energian toimitusvarmuus unionissa, edistää energiatehokkuutta ja energiansäästöä sekä uusiin ja uusiutuviin energialähteisiin perustuvien energiamuotojen kehittämistä ja edistää energiaverkkojen yhteenliittämistä. Näiden tavoitteiden kautta tämä asetus edistää älykästä, kestävää ja osallistavaa kasvua ja tuo koko unionille kilpailukykyyn sekä taloudelliseen, sosiaaliseen ja alueelliseen yhteenkuuluvuuteen liittyviä hyötyjä.
- (18) Euroopan laajuisten verkkojen ja niiden tosiasialisen yhteentoimivuuden kehittämiseksi on tärkeää varmistaa toiminnan koordinointi sähkön siirtoverkonhaltijoiden välillä. Jotta voidaan tältä osin varmistaa verkkoon pääsyä koskevista edellytyksistä rajat ylittävissä sähkön kaupassa 13 päivänä heinäkuuta 2009 annetun asetuksen (EY) N:o 714/2009 ⁽¹⁾ asiaa koskevien säännösten yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa. Tätä valtaa olisi käytettävä yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä, 16 päivänä helmikuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011 ⁽²⁾ mukaisesti. Suuntaaviat, jotka koskevat toiminnan koordinoinnin toteuttamista sähkön siirtoverkonhaltijoiden välillä unionin tasolla, olisi hyväksyttävä tarkastelumenettelyä noudattaen, sillä kyseisiä suuntaviivoja sovelletaan yleisesti kaikkiin siirtoverkonhaltijoihin.
- (19) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 713/2009 ⁽³⁾ perustetulle energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirastolle, jäljempänä 'virasto', annetaan tällä asetuksella merkittäviä lisätehtäviä, ja sille olisi annettava oikeus periä maksuja joistakin näistä lisätehtävistä.
- (20) Kaikkien jäsenvaltioiden ja sidosryhmien tiiviin kuulemisen jälkeen komissio on määritellyt 12 strategista Euroopan laajuista ensisijaista energiainfrastruktuuria, joiden toteuttaminen vuoteen 2020 mennessä on olennaisen tärkeää unionin energia- ja ilmastopoliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Ensisijaiset infrastruktuurit koskevat erilaisia maantieteellisiä alueita tai aihealueita sähkön siirtoa ja varastointia, kaasun siirtoa ja varastointia, nesteytettyä tai paineistettua maakaasua, älykkäitä verkkoja, sähkönsiirron valtaväyliä, hiilidioksidin siirtoa ja öljyä koskevien infrastruktuurien aloilla.
- (21) Yhteistä etua koskevissa hankkeissa olisi noudatettava yhteisiä, läpinäkyviä ja puolueettomia arviointiperusteita sen mukaan, miten ne vaikuttavat energiapolitiittisten tavoitteiden saavuttamiseen. Sähkön ja kaasun osalta hankkeiden olisi oltava osa viimeisintä saatavilla olevaa kymmenvuotista verkon kehittämissuunnitelmaa, jotta ne voitaisiin sisällyttää toiseen unionin luetteloon ja sitä seuraaviin luetteluihin. Suunnitelmassa olisi erityisesti otettava huomioon 4 päivänä helmikuuta 2011 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmät tarpeesta integroida reuna-alueiden energiamarkkinat unionin sisämarkkinoihin.
- (22) Olisi perustettava alueellisia ryhmiä, joiden tehtävänä on ehdottaa ja tarkastella uudelleen yhteistä etua koskevia hankkeita, jotta voidaan laatia yhteistä etua koskevien hankkeiden alueellisia luetteloja. Laajan yksimielisyyden saavuttamiseksi alueellisten ryhmien olisi varmistettava jäsenvaltioiden, kansallisten sääntelyviranomaisten, hankkeen toteuttajien ja asianomaisten sidosryhmien tiivis yhteistyö. Yhteistyön olisi mahdollisimman pitkälti perustuttava kansallisten sääntelyviranomaisten ja siirtoverkonhaltijoiden olemassa oleviin alueellisiin yhteistyörakenteisiin ja muihin jäsenvaltioiden ja komission perustamiin rakenteisiin. Kansallisten sääntelyviranomaisten olisi osana tällaista yhteistyötä tarvittaessa annettava alueellisille ryhmille neuvoja, jotka koskevat muun muassa ehdotettujen hankkeiden sääntelyyn liittyvien seikkojen toteutettavuutta ja lakisääteisen hyväksynnän ehdotetun aikataulun toteutettavuutta.
- (23) Sen varmistamiseksi, että yhteistä etua koskevien hankkeiden unionin luettelo, jäljempänä 'unionin luettelo', rajoittuu hankkeisiin, jotka edistävät eniten strategisten energiainfrastruktuurien ensisijaisten käytävien ja alueiden toteuttamista, komissiolle olisi siirrettävä valta hyväksyä unionin luettelo ja tarkastella sitä uudelleen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 artiklan mukaisesti, kunnioittaen kuitenkin jäsenvaltioiden oikeutta hyväksyä niiden alueeseen liittyvät yhteistä etua koskevat hankkeet. Tähän asetukseen johtaneeseen säädösehdotukseen liittyvässä vaikutustenarvioinnissa tehdyn analyysin mukaan tällaisten hankkeiden lukumääräksi arvioidaan sähkön alalla noin 100 ja kaasun alalla 50. Kun otetaan huomioon kyseinen arvio sekä tarve turvata tämän asetuksen tavoitteiden saavuttaminen, yhteistä etua koskevien hankkeiden kokonaismäärän olisi oltava hallittavissa, eikä se siten saisi merkittävästi ylittää 220:tä. Komission olisi delegoituja säädöksiä valmistellessaan ja laatiessaan varmistettava, että asianomaiset asiakirjat toimitetaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle yhtäaikaaisesti, hyvissä ajoin ja asianmukaisesti.

⁽¹⁾ EUVL L 211, 14.8.2009, s. 15.

⁽²⁾ EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13.

⁽³⁾ EUVL L 211, 14.8.2009, s. 1.

- (24) Uusi unionin luettelo olisi laadittava joka toinen vuosi. Seuraavassa unionin luettelossa ei saisi olla sellaisia yhteistä etua koskevia hankkeita, jotka on saatu päätökseen tai jotka eivät enää täytä tässä asetuksessa säädettyjä asiakuuluvia arviointiperusteita ja vaatimuksia. Olemassa oleviin yhteistä etua koskeviin hankkeisiin, jotka on määrä sisällyttää seuraavaan unionin luetteloon, olisi sen vuoksi sovellettava samaa alueellisten luetteloiden ja unionin luettelon laatimista koskevaa valintamenettelyä kuin ehdotettuihin hankkeisiin, mutta tästä aiheutuva hallinnollinen rasite olisi pyrittävä pitämään mahdollisimman vähäisenä, esimerkiksi käyttämällä mahdollisuuksien mukaan aiemmin toimitettuja tietoja ja ottamalla huomioon hankkeen toteuttajien vuosikertomukset.
- (25) Yhteistä etua koskevat hankkeet olisi toteutettava mahdollisimman pian, ja niitä olisi seurattava ja arvioitava tiiviisti aiheuttamatta kuitenkaan liiallista hallinnollista rasitetta hankkeen toteuttajille. Komission olisi nimitettävä eurooppalaisia koordinaattoreita hankkeille, joissa ilmenee erityisiä vaikeuksia.
- (26) Lupaprosessit eivät saisi aiheuttaa hankkeen kokoon tai monimutkaisuuteen nähden suhteetonta hallinnollista rasitetta eivätkä luoda esteitä Euroopan laajuisten verkkojen kehittämiselle ja markkinoille pääsyyllä. Helmikuun 19 päivänä 2009 kokoontunut neuvosto korosti päätelmässään tarvetta yksilöidä ja poistaa investoinnin esteet, muun muassa yksinkertaistamalla suunnittelu- ja konsultointimenettelyjä. Nämä päätelmät vahvistettiin 4 päivänä helmikuuta 2011 kokoontuneessa Eurooppa-neuvostossa, joka päätelmässään korosti jälleen, että on tärkeää järjesträä ja parantaa lupaprosesseja, kuitenkin siten, että samalla otetaan huomioon kansalliset toimivaltuudet.
- (27) Unionin energia-, liikenne- ja televiestintäinfrastruktuurien alan yhteistä etua koskevien hankkeiden suunnittelua ja toteuttamista olisi synergian luomiseksi koordinoitava silloin, kun se on taloudelliselta tai tekniseltä taikka ympäristön tai alueidenkäytön suunnittelun kannalta järkevää, ja siten, että turvallisuusnäkökohdat otetaan asiaankuuluvasti huomioon. Näin ollen voitaisiin erilaisia Euroopan laajuisia verkkoja suunniteltaessa asettaa etusijalle liikenne-, viestintä- ja energiaverkkojen yhteenliittäminen siten, että maa-alaa käytetään mahdollisimman vähän ja huolehditaan samalla mahdollisuuksien mukaan siitä, että olemassa olevia ja/tai käyttämättömiä reittejä käytetään uudelleen, jotta voidaan vähentää mahdollisimman paljon hankkeiden kielteisiä sosiaalisia ja taloudellisia vaikutuksia sekä ympäristö- ja rahoitusvaikutuksia.
- (28) Yhteistä etua koskeville hankkeille olisi annettava kansallisella tasolla ensisijainen asema, jotta voidaan varmistaa niiden nopea hallinnollinen käsittely. Toimivaltaisten viranomaisten olisi pidettävä yhteistä etua koskevia hankkeita yleisen edun mukaisina. Hankkeille, joilla on haitallisia ympäristövaikutuksia, olisi myönnettävä lupa yleisen edun kannalta pakottavista syistä, kun kaikki luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta 21 päivänä toukokuuta 1992 annetun neuvoston direktiivin 92/43/ETY⁽¹⁾ ja yhteisön vesipolitiikan puitteista 23 päivänä lokakuuta 2000 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/60/EY⁽²⁾ edellytykset täyttyvät.
- (29) Sen, että perustetaan yksi tai useampi toimivaltainen viranomainen kokoamaan yhteen tai koordinoimaan kaikkia lupamenettelyjä ("keskitetty palvelupiste"), pitäisi vähentää monimutkaisuutta, parantaa tehokkuutta ja avoimuutta sekä tehostaa jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä. Toimivaltaisten viranomaisten pitäisi olla toimintakykyisiä mahdollisimman pian nimeämisen jälkeen.
- (30) Vaikka yleisön osallistumisesta ympäristöalan päätöksentekomenettelyihin on olemassa vakiintuneita vaatimuksia, lisätoimenpiteet ovat tarpeen, jotta voidaan varmistaa korkeimpien mahdollisten avoimuutta ja yleisön osallistumista koskevien vaatimusten soveltaminen kaikissa yhteistä etua koskevien hankkeiden lupaprosessiin liittyvissä merkityksellisissä kysymyksissä.
- (31) Tiettyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista 13 päivänä joulukuuta 2011 annetun parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/92/EU⁽³⁾ ja soveltuvin osin, tiettyjen suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista 27 päivänä kesäkuuta 2001 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/42/EY⁽⁴⁾, tiedon saatavuudesta, yleisön osallistumisesta päätöksentekoon sekä oikeuden saatavuudesta ympäristöasioissa Århusissa 25 päivänä kesäkuuta 1998 allekirjoitetun yleissopimuksen⁽⁵⁾ (Århusin yleissopimus) ja valtioiden rajat ylittävien ympäristövaikutusten arviointia koskevan yleissopimuksen (Espoon yleissopimus) moitteettomalla ja koordinoitavalla täytäntöönpanolla olisi varmistettava ympäristövaikutusten arvioinnin pääperiaatteiden yhdenmukaistaminen myös rajat ylittävissä tapauksissa. Jäsenvaltioiden olisi koordinoitava yhteistä etua koskeviin hankkeisiin liittyviä arviointejaan ja järjestettävä mahdollisuuksien mukaan yhteisiä arviointeja. Jäsenvaltioita olisi kannustettava vaihtamaan parhaita käytäntöjä ja hallinnollisia valmiuksia lupaprosesseissa.

⁽¹⁾ EYVL L 206, 22.7.1992, s. 7.

⁽²⁾ EYVL L 327, 22.12.2000, s. 1.

⁽³⁾ EUVL L 26, 28.1.2012, s. 1.

⁽⁴⁾ EYVL L 197, 21.7.2001, s. 30.

⁽⁵⁾ EUVL L 124, 17.5.2005, s. 4.

- (32) On tärkeää järjeistää ja parantaa lupaprosesseja kunnioitetaan – niin pitkälle kuin mahdollista ja ottaen toissijaisuusperiaate asianmukaisesti huomioon – uuden infrastruktuurin rakentamista koskevia kansallisia toimivaltuuksia ja menettelyjä. Koska energiainfrastruktuureja on pikaisesti kehitettävä, lupaprosessien yksinkertaistamiseen olisi liitettävä selkeä määräaika, johon mennessä asianomaisten viranomaisten on tehtävä päätöksensä hankkeen rakentamisesta. Määräajan olisi tehostettava menettelyjen rakennetta ja toteuttamista, eikä se missään tapauksessa saisi vaarantaa ympäristönsuojelua ja yleisön osallistumista koskevien tiukkojen vaatimusten noudattamista. Jäsenvaltiot voisivat silti pyrkiä mahdollisuuksien mukaan lyhentämään entisestään tässä asetuksessa säädettyjä enimmäistason määräaikoja. Toimivaltaisten viranomaisten olisi varmistettava, että määräaikoja noudatetaan, ja jäsenvaltioiden olisi pyrittävä varmistamaan, että valitukset, joissa riitautetaan kattavan päätöksen ai-neellinen tai prosessioikeudellinen laillisuus, käsitellään mahdollisimman tehokkaasti.
- (33) Jos jäsenvaltiot katsovat sen aiheelliseksi, ne voivat sisällyttää kattavaan päätökseen päätöksiä, jotka koskevat yksittäisten maanomistajien kanssa käytyjä neuvotteluja kiinteistön käyttöoikeuden myöntämisestä, kiinteistön omistuksesta tai oikeudesta hallita kiinteistöä, alueidenkäytön suunnittelua, jolla määritetään tietyn alueen, mukaan lukien muut rakennuskohteet, kuten moottoritiet, rautatiet, rakennukset ja luonnonsuojelualueet ja jota ei toteuteta nimenomaisesti suunniteltua hanketta varten, sekä toimintalupien myöntämistä. Yhteistä etua koskeva hanke voisi lupamenettelyjen yhteydessä kattaa siihen liittyvän infrastruktuurin, siltä osin kuin se on hankkeen rakentamisen tai toimivuuden kannalta olennaista.
- (34) Tämän asetuksen ja erityisesti sen lupien myöntämistä, yleisön osallistumista ja yhteistä etua koskevien hankkeiden toteuttamista koskevien säännösten ei pitäisi rajoittaa kansainvälisen ja unionin oikeuden soveltamista, mukaan lukien ympäristön ja ihmisten terveyden suojelua koskevat säännökset sekä yhteisen kalastus- ja meripolitiikan nojalla hyväksytyt säännökset.
- (35) Infrastruktuurin käyttäjien olisi yleisesti ottaen vastattava täysin yhteistä etua koskevien hankkeiden kehittämis-, rakentamis-, toiminta- ja ylläpitokustannuksista. Yhteistä etua koskevien hankkeiden kustannukset pitäisi voida jakaa rajojen yli, kun kustannuksia ei markkinoiden kysyntää tai tariffeihin kohdistuvia odotettuja vaikutuksia koskevan arvion perusteella voida odottaa katettavan infrastruktuurin käyttäjien maksamilla tarifeilla.
- (36) Kustannusten asianmukaista jakamista koskevan keskustelun lähtökohtana olisi käytettävä infrastruktuurihankkeen kustannusten ja hyötyjen arviointia, joka tehdään energijärjestelmän laajuiseen analyysiin perustuvan yhdenmukaistetun menetelmän pohjalta osana kymmenvuotisia verkon kehittämissuunnitelmia, jotka siirtoverkonhaltijoiden eurooppalaiset verkostot laativat asetuksen (EY) N:o 714/2009 ja maakaasunsiirtoverkkoihin pääsyä koskevista edellytyksistä 13 päivänä heinäkuuta 2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 715/2009 ⁽¹⁾ nojalla ja jotka virasto arvioi. Kyseisessä arvioinnissa voitaisiin ottaa huomioon yksikkökohtaisten investointikustannusten vertailua koskevat indikaattorit ja vastaavat vertailuarvot.
- (37) Entistä yhdentyneemmällä energian sisämarkkinoilla tarvitaan selkeitä ja läpinäkyviä sääntöjä kustannusten jakamisesta rajojen yli, jotta voidaan nopeuttaa investointeja rajat ylittävään infrastruktuuriin. Helmikuun 4 päivänä 2011 kokoontunut Eurooppa-neuvosto muistutti, että on tärkeää edistää verkkoinvestoinneille otollisia sääntelypuitteita ja vahvistaa tariffit rahoitustarpeita vastaavalle tasolle sekä jakaa rajat ylittävien investointien kustannukset asianmukaisesti kilpailua ja kilpailukykyä tehostaen ja ottaen huomioon kuluttajiin kohdistuvat vaikutukset. Kansallisten sääntelyviranomaisten olisi päättäessään kustannusten jakamisesta rajojen yli huolehdittava siitä, että sen vaikutukset kansallisiin tariffeihin eivät aiheuta suhteetonta rasitetta kuluttajille. Kansallisten sääntelyviranomaisten olisi lisäksi vältettävä hankkeiden päällekkäiseen tukeen liittyvät riskit ottamalla huomioon todelliset tai arvioidut maksut ja tulot. Maksut ja tulot olisi otettava huomioon vain siltä osin, kuin niiden tarkoituksena on kattaa asiaankuuluvat kustannukset, ja niiden olisi mahdollisimman pitkälti liitettävä kyseisiin hankkeisiin. Kun investointipyyntöä otetaan huomioon asianomaisten jäsenvaltioiden rajojen yli ulottuvat hyödyt, kansallisten sääntelyviranomaisten olisi kuultava kyseisiä siirtoverkonhaltijoita hankekohtaisesta kustannus-hyötyanalyysistä.
- (38) Voimassa olevassa energian sisämarkkinoita koskevassa oikeudessa edellytetään, että sähkö- ja kaasuverkkoihin pääsystä perittävät tariffit kannustavat asianmukaisesti investointeihin. Kansallisten sääntelyviranomaisten olisi energian sisämarkkinoita koskevaa oikeutta soveltaessaan varmistettava vakaa ja ennustettava sääntelykehys sekä kannustimia yhteistä etua koskeville hankkeille, myös pitkän aikavälin kannustimia, jotka ovat oikeassa suhteessa hankkeen riskeihin. Tämä koskee erityisesti innovatiivisia sähkönsiirtoteknologioita, jotka mahdollistavat uusiutuvien energialähteiden, hajanaisen energiavarojen tai kysynnänohjauksen laajamittaisen integroinnin yhteenliitettyihin verkkoihin, ja kaasunsiirtoinfrastruktuureja, jotka tarjoavat markkinoille varakapasiteettia tai lisäävät niiden joustavuutta siten, että lyhyen aikavälin kaupankäynti tai korvaava toimitus on mahdollista toimitushäiriöiden aikana.

⁽¹⁾ EUVL L 211, 14.8.2009, s. 36.

(39) Tätä asetusta sovelletaan ainoastaan lupien myöntämiseen asetuksessa tarkoitettuihin yhteistä etua koskeviin hankkeisiin, yleisön osallistumiseen tällaisiin hankkeisiin ja tällaisten hankkeiden säännöstimiseen. Jäsenvaltiot saavat kuitenkin kansallisen oikeutensa nojalla soveltaa samoja tai vastaavia sääntöjä muihin hankkeisiin, joilla ei ole tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvan yhteistä etua koskevan hankkeen asemaa. Jäsenvaltiot saavat sääntelyyn liittyvien kannustimien osalta kansallisen oikeutensa nojalla soveltaa samoja tai vastaavia sääntöjä yhteistä etua koskeviin hankkeisiin, jotka kuuluvat sähkön varastoinnin luokkaan.

(40) Niiden jäsenvaltioiden, joissa energiainfrastruktuurihankkeilla ei nykyisin ole kansallisessa tärkeysjärjestyksessä korkeinta mahdollista oikeudellista asemaa lupamenettelyissä, olisi harkittava tällaisen aseman käyttöönottoa ja erityisesti arvioitava, nopeuttaisiko tämä lupaprosessia.

(41) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 663/2009⁽¹⁾ Euroopan energia-alan elvytysohjelma (EPR) on osoittanut lisäarvon, jota saadaan kokoamalla yksityistä rahoitusta unionin merkittävän rahoitustuen avulla, jotta Euroopan kannalta merkittävät hankkeet voidaan toteuttaa. Helmikuun 4 päivänä 2011 kokoontunut Eurooppa-neuvosto totesi, että joihinkin energiainfrastruktuurihankkeisiin voidaan tarvita rajoitettua julkista rahoitusta yksityisen lisärahoituksen saamiseksi. Talous- ja finanssikriisin ja talousarviorajoitusten vuoksi seuraavassa monivuotisessa rahoituskehityksessä olisi kehitettävä avustusten ja rahoitusvälineiden kautta annettavaa kohdennettua tukea, joka houkuttelee uusia sijoittajia investoimaan energiainfrastruktuurien ensisijaisiin käytäviin ja alueisiin samalla, kun unionin rahoitusosuus pidetään mahdollisimman pienenä. Toimenpiteissä olisi hyödynnettävä kokemuksia, joita saadaan kokeiluvaiheessa hankejoukkovelkakirjojen käyttämisestä infrastruktuurihankkeiden rahoittamiseen.

(42) Sähkö-, kaasu- ja hiilidioksidialan yhteistä etua koskevien hankkeiden olisi voitava saada unionin rahoitustukea tutkimuksiin ja tietyn edellytyksin töihin, heti kun tällaista rahoitusta on käytettävissä Verkojen Eurooppa -välinettä koskevan asetuksen nojalla avustusten tai innovatiivisten rahoitusvälineiden muodossa. Näin voidaan varmistaa räätälöidyn tuen antaminen yhteistä etua koskeville hankkeille, jotka eivät ole kannattavia voimassa olevan sääntelykehityksen nojalla ja nykyisissä markkinaolosuhteissa.

On tärkeää välttää kilpailun vääristyminen erityisesti sellaisten hankkeiden välillä, joilla edistetään unionin saman ensisijaisen käytävän toteuttamista. Rahoitustuen antamisessa olisi varmistettava tarvittava synergia rakennerrahastojen kanssa, joista rahoitetaan paikallisesti tai alueellisesti merkittäviä älykkäitä energianjakeluverkkoja. Yhteistä etua koskeviin hankkeisiin tehtävissä investoinneissa olisi sovellettava kolmivaiheista harkintaa. Ensinnäkin markkinoille olisi annettava investoinneissa etusija. Toiseksi, jos investoinnit eivät toteudu markkinoilla, olisi tarkasteltava sääntelyyn liittyviä ratkaisuja ja tarvittaessa mukautettava sääntelykehystä sekä varmistettava sen asianmukainen soveltaminen. Kolmanneksi, jos kahden ensimmäisen vaiheen perusteella ei pystytä varmistamaan tarvittavia investointeja yhteistä etua koskevaan hankkeeseen, siihen voitaisiin myöntää unionin rahoitustukea, jos se täyttää sovellettavat kelpoisuusehdot.

(43) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitetta eli Euroopan laajuisten energiaverkkojen kehittämistä ja yhteentoimivuutta ja liitäntöjä näihin verkkoihin, vaan se voidaan saavuttaa paremmin unionin tasolla, joten unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tämän tavoitteen saavuttamiseksi tarpeen.

(44) Näin ollen asetukset (EY) N:o 713/2009, (EY) N:o 714/2009 ja (EY) N:o 715/2009 olisi muutettava.

(45) Näin ollen päätös N:o 1364/2006/EY olisi kumottava,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I LUKU

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Kohde ja soveltamisala

1. Tässä asetuksessa vahvistetaan suuntaviivat liitteessä I määriteltyjen Euroopan laajuisten energiainfrastruktuurien ensisijaisen käytävien ja alueiden, jäljempänä 'energiainfrastruktuurien ensisijaiset käytävät ja alueet', viiveetöntä kehittämistä ja yhteentoimivuutta varten.

⁽¹⁾ EUVL L 200, 31.7.2009, s. 31.

2. Erityisesti tässä asetuksessa

- a) käsitellään sellaisten yhteistä etua koskevien hankkeiden yksilöintiä, jotka ovat välttämättömiä ensisijaisten käytävien ja alueiden toteuttamiseksi ja jotka kuuluvat liitteessä II määriteltyihin sähkön, kaasun, öljyn ja hiilidioksidin energiainfrastruktuuriluokkiin, jäljempänä 'energiainfrastruktuuriluokat';
- b) helpotetaan yhteistä etua koskevien hankkeiden viiveetöntä toteuttamista järjeistämällä, koordinoimalla entistä tiiviimmin ja nopeuttamalla lupaprosesseja ja parantamalla yleisön osallistumista;
- c) vahvistetaan rajat ylittävää kustannusten jakamista ja riskidonnaisia kannustimia koskevat säännöt ja ohjeistus yhteistä etua koskevia hankkeita varten;
- d) määritetään ehdot, joilla yhteistä etua koskevat hankkeet voivat saada unionin rahoitustukea.

2 artikla

Määritelmät

Direktiiveissä 2009/28/EY, 2009/72/EY ja 2009/73/EY sekä asetuksissa (EY) N:o 713/2009, (EY) N:o 714/2009 ja (EY) N:o 715/2009 vahvistettujen määritelmien lisäksi tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) 'energiainfrastruktuurilla' kaikkia fyysisiä laitteita tai laitoksia, jotka kuuluvat energiainfrastruktuuriluokkiin ja jotka sijaitsevat unionin alueella tai yhdistävät unionin ja yhden tai useamman kolmannen maan;
- 2) 'kattavalla päätöksellä' jäsenvaltion yhden tai useamman viranomaisen, tuomioistuimia lukuun ottamatta, tekemää päätöstä tai tekemien päätösten sarjaa, jolla määritetään, voidaananko hankkeen toteuttajalle myöntää lupa energiainfrastruktuurin rakentamiseen hankkeen toteuttamiseksi, sanotun kuitenkin rajoittamatta hallinnollisen muutoksenhakumenettelyn yhteydessä tehtävien päätösten soveltamista;
- 3) 'hankkeella' yhtä tai useampaa energiainfrastruktuuriluokkiin kuuluvaa johtoa, putkijohtoa, laitosta, laitetta tai laitteistoa;
- 4) 'yhteistä etua koskevalla hankkeella' hanketta, joka on välttämätön liitteessä I määriteltyjen energiainfrastruktuurin ensisijaisten käytävien ja alueiden toteuttamiseksi ja joka kuuluu 3 artiklassa tarkoitettuun unionin luetteloon yhteistä etua koskevista hankkeista;

- 5) 'energiainfrastruktuurin pullonkaulalla' energiajärjestelmän fyysisten virtojen rajoitusta, jonka syynä on riittämätön siirtokapasiteetti, mukaan lukien infrastruktuurin puuttuminen;
- 6) 'hankkeen toteuttajalla' yhtä seuraavista:
- a) siirtoverkonhaltijaa tai jakeluverkonhaltijaa tai muuta verkonhaltijaa tai sijoittajaa, joka kehittää yhteistä etua koskevaa hanketta;
- b) silloin, kun siirtoverkonhaltijoita, jakeluverkonhaltijoita, muita verkonhaltijoita tai sijoittajia on useita tai niistä on muodostettu ryhmittymä, yksikköä, jolla on oikeushenkilön asema sovellettavan kansallisen oikeuden mukaisesti ja joka on nimetty näiden osapuolten välisessä sopimusjärjestelyssä ja jolla on valtuudet tehdä oikeudellisia sitoumuksia ja ottaa taloudellisia vastuita sopimusjärjestelyn osapuolten puolesta;
- 7) 'älykkäällä verkolla' sähköverkkoa, jossa voidaan ottaa kustannustehokkaalla tavalla huomioon kaikkien siihen liitettyjen käyttäjien – tuottajien ja kuluttajien sekä niiden, jotka ovat sekä tuottajia että kuluttajia – käyttötottumukset ja toiminta siten, että voidaan varmistaa taloudellisesti tehokkaat ja kestävä energiajärjestelmät, joissa hävikki on vähäistä ja laatu, toimitusvarmuus ja turvallisuus ovat korkeatasoisia;
- 8) 'töillä' osien, järjestelmien ja palvelujen, mukaan lukien ohjelmistot, ostoa, hankintaa ja käyttöönottoa sekä hankkeeseen liittyvien kehittämis-, rakennus- ja asennustöiden toteuttamista, laitteistojen vastaanottoa ja hankkeen käynnistämistä;
- 9) 'tutkimuksilla' hankkeen toteuttamisen valmistelemiseksi tarvittavia toimia, mukaan lukien valmistelevat tutkimukset, toteutettavuustutkimukset, arvioinnit, testit ja validointitutkimukset, mukaan lukien ohjelmistot, sekä muut tekniset tukitoimet tai ennakolta toteutettavat toimet, joita tarvitaan hankkeen suunnittelussa ja kehittämisessä ja hankkeen rahoitusta koskevien päätösten tekemisessä; näitä ovat esimerkiksi kohteiden tutkiminen ja rahoitusjärjestelyn valmistelu;
- 10) 'kansallisella sääntelyviranomaisella' direktiivin 2009/72/EY 35 artiklan 1 kohdan tai direktiivin 2009/73/EY 39 artiklan 1 kohdan mukaisesti nimettyä kansallista sääntelyviranomaista;
- 11) 'käyttöönotolla' prosessia, jossa hanke saatetaan käyttökuntoon sen jälkeen, kun se on rakennettu.

II LUKU

YHTEISTÄ ETUA KOSKEVAT HANKKEET

3 artikla

Unionin luettelo yhteistä etua koskevista hankkeista

1. Tällä asetuksella perustetaan kaksitoista liitteessä III olevassa 1 kohdassa määriteltyä alueellista ryhmää, jäljempänä 'ryhmä'. Kunkin ryhmän jäsenyys määritetään kunkin liitteessä I määritellyn ensisijaisen käytävän ja alueen ja niiden kattaman maantieteellisen alueen pohjalta. Ryhmässä päätöksentekovaltaa käyttävät jäsenvaltiot ja komissio, kyseisissä asiayhteyksissä jäljempänä 'ryhmän päätöksentekoeelin'.

2. Kukin ryhmä hyväksyy oman työjärjestyksensä ottaen huomioon liitteen III säännökset.

3. Kunkin ryhmän päätöksentekoeelin hyväksyy ehdotetuista yhteistä etua koskevista hankkeista alueellisen luettelon, joka laaditaan liitteessä III olevassa 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen sen mukaan, miten kukin hanke edistää energiainfrastruktuurin ensisijaisten käytävien ja alueiden toteuttamista ja täyttävätkö hankkeet 4 artiklassa säädetyt arviointiperusteet.

Kun ryhmä laatii alueellisen luettelonsa,

a) kullekin yksittäiselle ehdotukselle yhteistä etua koskevaksi hankkeeksi on saatava niiden jäsenvaltioiden hyväksyntä, joiden alueeseen hanke liittyy, ja jos jäsenvaltio päättää olla antamatta hyväksyntäänsä, sen on perusteltava päätöksensä kyseiselle ryhmälle;

b) sen on otettava huomioon komission neuvot, joiden tavoitteena on varmistaa, että yhteistä etua koskevien hankkeiden kokonaismäärä on hallittavissa.

4. Siirretään komissiolle valta antaa 16 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla vahvistetaan unionin luettelo yhteistä etua koskevista hankkeista, jäljempänä 'unionin luettelo', jollei Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 172 artiklan toisesta kohdasta muuta johdu. Unionin luettelon on oltava tämän asetuksen liitteen muodossa.

Komissio varmistaa valtaansa käyttäessään, että unionin luettelo vahvistetaan joka toinen vuosi ryhmien päätöksentekoeelinten liitteessä III olevan 1 kohdan 2 alakohdan mukaisesti hyväksymien alueellisten luetteloiden pohjalta tämän artiklan 3 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen.

Ensimmäinen luettelo hyväksytään viimeistään 30 päivänä syyskuuta 2013.

5. Hyväksyessään alueellisten luetteloiden pohjalta unionin luettelon komissio

a) varmistaa, että siihen sisällytetään ainoastaan 4 artiklassa tarkoitetut arviointiperusteet täyttäviä hankkeita;

b) varmistaa alueiden välisen johdonmukaisuuden ottaen huomioon liitteessä III olevassa 2 kohdan 12 alakohdassa tarkoitetun energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston, jäljempänä 'virasto', lausunnon;

c) ottaa huomioon liitteessä III olevassa 2 kohdan 9 alakohdassa tarkoitetut jäsenvaltioiden lausunnot; ja

d) pyrkii varmistamaan, että yhteistä etua koskevien hankkeiden kokonaismäärä unionin luettelossa on hallittavissa.

6. Yhteistä etua koskevista hankkeista, jotka on sisällytetty unionin luetteloon tämän artiklan 4 kohdan nojalla, tulee erottamaton osa asetusten (EY) N:o 714/2009 ja (EY) N:o 715/2009 12 artiklassa tarkoitettuja alueellisia investointisuunnitelmia ja direktiivien 2009/72/EY ja 2009/73/EY 22 artiklassa tarkoitettuja kansallisia kymmenvuotisia verkon kehittämissuunnitelmia ja tarvittaessa muita asioita koskevia kansallisia infrastruktuurisuunnitelmia. Kyseiset hankkeet on asetettava näissä suunnitelmissa tärkeysjärjestyksessä korkeimpaan mahdolliseen asemaan.

4 artikla

Yhteistä etua koskevien hankkeiden arviointiperusteet

1. Yhteistä etua koskevien hankkeiden on täytettävä seuraavat yleiset arviointiperusteet:

a) hanke on välttämätön vähintään yhden energiainfrastruktuurin ensisijaisen käytävän ja alueen toteuttamiseksi;

b) hankkeen mahdolliset kokonaishyödyt, jotka on arvioitu 2 kohdassa säädettyjen erityisten arviointiperusteiden mukaisesti, ovat sen kustannuksia suuremmat, myös pidemmällä aikavälillä; ja

c) hanke täyttää jonkin seuraavista kriteereistä:

i) koskee suoraan vähintään kahta jäsenvaltiota ylittämällä kahden tai useamman jäsenvaltion rajan;

ii) sijaitsee yhden jäsenvaltion alueella, ja sillä on liitteessä IV olevassa 1 kohdassa määritelty merkittävä rajat ylittävä vaikutus;

iii) ylittää vähintään yhden jäsenvaltion ja Euroopan talousalueeseen kuuluvan maan rajan.

2. Eri energiainfrastruktuuriluokkiin kuuluviin yhteistä etua koskeviin hankkeisiin sovelletaan seuraavia erityisiä arviointiperusteita:

- a) liitteessä II olevassa 1 kohdan a–d alakohdassa tarkoitettuihin energiainfrastruktuuriluokkiin kuuluvien sähkön siirto- ja varastointihankkeiden on edistettävä merkittävästi vähintään yhtä seuraavista erityistavoitteista:
- i) markkinoiden yhdentyminen, muun muassa vähintään yhden jäsenvaltion eristyneisyyden poistaminen ja energiainfrastruktuurin pullonkaulojen vähentäminen, kilpailu ja järjestelmän joustavuus;
 - ii) kestävyys, muun muassa uusiutuvista lähteistä tuotetun energian liittäminen verkkoon ja uusiutuvista lähteistä peräisin olevan tuotannon siirtäminen suuriin kulutuskeskuksiin ja varastointipaikoille;
 - iii) toimitusvarmuus, muun muassa yhteentoimivuus, asianmukaiset yhteenliittännät ja järjestelmän turvallinen ja luotettava toiminta;
- b) liitteessä II olevassa 2 kohdassa tarkoitettuihin energiainfrastruktuuriluokkiin kuuluvien kaasuhankkeiden on edistettävä merkittävästi vähintään yhtä seuraavista erityistavoitteista:
- i) markkinoiden yhdentyminen, muun muassa vähintään yhden jäsenvaltion eristyneisyyden poistaminen ja energiainfrastruktuurin pullonkaulojen vähentäminen, yhteentoimivuus ja järjestelmän joustavuus;
 - ii) toimitusvarmuus, muun muassa asianmukaiset yhteenliittännät ja toimituslähteiden, toimittajien ja reittien monipuolistaminen;
 - iii) kilpailu, muun muassa toimituslähteiden, toimittajien ja reittien monipuolistaminen;
 - iv) kestävyys, muun muassa päästöjen vähentäminen, uusiutuvista lähteistä peräisin olevan jaksoittaisen tuotannon tukeminen ja uusiutuvan kaasun käyttöönoton lisääminen;
- c) liitteessä II olevassa 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettuun energiainfrastruktuuriluokkaan kuuluvien älykkään sähköverkon hankkeiden on edistettävä merkittävästi kaikkia seuraavia erityistavoitteita:
- i) verkon käyttäjien integrointi ja osallisuus uusiin teknisiin vaatimuksiin sähköntoimitustensa ja -kysyntänsä osalta;
 - ii) sähkön siirron ja jakelun tehokkuus ja yhteentoimivuus verkon päivittäisessä toiminnassa;
 - iii) verkon turvallisuus, verkonohjaus ja toimitusten laatu;
 - iv) tulevien kustannustehokkaiden verkkoinvestointien optimoitu suunnittelu;
 - v) markkinoiden toiminta ja kuluttajapalvelut;
 - vi) käyttäjien osallistuminen oman energiankäyttönsä hallintaan;
- d) liitteessä II olevassa 3 kohdassa tarkoitettuihin energiainfrastruktuuriluokkiin kuuluvien öljynsiirtohankkeiden on edistettävä merkittävästi kaikkia seuraavia erityistavoitteita:
- i) toimitusvarmuus vähentämällä riippuvuutta yhdestä toimituslähteestä tai -reitistä;
 - ii) resurssien tehokas ja kestävä käyttö lieventämällä ympäristöriskejä;
 - iii) yhteentoimivuus;
- e) liitteessä II olevassa 4 kohdassa tarkoitettuihin energiainfrastruktuuriluokkiin kuuluvien hiilidioksidinsiirtohankkeiden on edistettävä merkittävästi kaikkia seuraavia erityistavoitteita:
- i) hiilidioksidipäästöjen välttäminen sekä energian toimitusvarmuuden ylläpitäminen;
 - ii) hiilidioksidinsiirron häiriönsiedon ja turvallisuuden parantaminen;
 - iii) resurssien tehokas käyttö mahdollistamalla useiden hiilidioksidilähteiden ja varastointipaikkojen liittäminen yhteisen infrastruktuurin kautta ja minimoimalla ympäristöön kohdistuva rasite ja ympäristöriskit.
3. Liitteessä II olevassa 1, 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuihin energiainfrastruktuuriluokkiin kuuluvien hankkeiden osalta tässä artiklassa lueteltujen arviointiperusteiden täyttymistä arvioidaan liitteessä IV olevassa 2–5 kohdassa esitettyjen indikaattoreiden pohjalta.

4. Helpottaakseen kaikkien niiden hankkeiden arviointia, joita voitaisiin pitää yhteistä etua koskevin hankkeina ja jotka voitaisiin sisällyttää alueelliseen luetteloon, kunkin ryhmän on arvioitava läpinäkyvästi ja puolueettomasti, miten kukin hanke vaikuttaa saman ensisijaisen käytävän tai alueen toteuttamiseen. Kunkin ryhmän on määritettävä arviointimenetelmänsä sen mukaan, miten hanke kaiken kaikkiaan edistää 2 kohdassa tarkoitettuja tavoitteita, ja hankkeet on arvioinnin perusteella asetettava paremmuusjärjestykseen ryhmän sisäistä käyttöä varten. Alueelliseen luetteloon tai unionin luetteloon ei saa sisältyä minkäänlaista paremmuusjärjestystä, eikä paremmuusjärjestystä saa käyttää myöhempiin tarkoituksiin lukuun ottamatta liitteessä III olevassa 2 kohdan 14 alakohdassa kuvattuja tarkoituksia.

Kunkin ryhmän on hankkeita arvioidessaan kiinnitettävä asianmukaista huomiota myös seuraaviin seikkoihin:

- a) kunkin ehdotetun hankkeen kiireellisyys markkinoiden ydentymistä, muun muassa vähintään yhden jäsenvaltion erityisyyden poistamista, sekä kilpailua, kestävyyttä ja toimitusvarmuutta koskevien unionin energiapolitiittisten tavoitteiden saavuttamisen kannalta;
- b) niiden jäsenvaltioiden lukumäärä, joita kukin hanke koskee, sekä yhtäläisten mahdollisuuksien varmistaminen hankkeille, joihin osallistuu reuna-alueiden jäsenvaltioita;
- c) kunkin hankkeen vaikutus alueelliseen yhteenkuuluvuuteen, ja
- d) hankkeen täydentävyys muihin ehdotettuihin hankkeisiin nähden.

Liitteessä II olevassa 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettuun energiainfrastruktuuriluokkaan kuuluvien älykkäiden verkkojen hankkeiden osalta on asetettava paremmuusjärjestykseen hankkeet, jotka vaikuttavat kahteen samaan jäsenvaltioon, ja otettava asianmukaisesti huomioon myös hankkeen vaikutuspiiriin kuuluvien käyttäjien määrä, vuotuinen energiankulutus sekä sellaisista energiavaroista peräisin olevan tuotannon osuus näiden käyttäjien kattamalla alueella, joita ei voida säätää kysynnän mukaan.

5 artikla

Toteutus ja seuranta

1. Hankkeen toteuttajien on laadittava yhteistä etua koskevien hankkeiden toteuttamissuunnitelma, johon sisältyy aikataulu kutakin seuraavaa varten:

- a) toteutettavuus- ja suunnittelututkimukset;
- b) kansallisen sääntelyviranomaisen tai muun asianomaisen viranomaisen hyväksyntä;
- c) rakentaminen ja käyttöönotto;

d) 10 artiklan 4 kohdan b alakohdassa tarkoitettu lupaprosessin aikataulu.

2. Siirtoverkonhaltijoiden, jakeluverkonhaltijoiden ja muiden verkonhaltijoiden on tehtävä yhteistyötä alueellaan sijaitsevien yhteistä etua koskevien hankkeiden kehittämisen helpottamiseksi.

3. Viraston ja asianomaisten ryhmien on seurattava yhteistä etua koskevien hankkeiden toteuttamisessa saavutettua edistystä ja tarvittaessa annettava suosituksia niiden toteuttamisen helpottamiseksi. Ryhmät voivat pyytää, että lisätietoja toimitetaan 4, 5 ja 6 kohdan mukaisesti, järjestää kokouksia asianomaisten osapuolten kanssa ja kehottaa komissiota varmentamaan annetut tiedot paikan päällä.

4. Hankkeen toteuttajien on esitettävä vuosikertomus kustakin liitteessä II olevassa 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvasta hankkeesta joko 8 artiklassa tarkoitettulle toimivaltaiselle viranomaiselle, virastolle, tai, kustakin liitteessä II olevassa 3 ja 4 kohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvasta hankkeesta, asianomaiselle ryhmälle, kunkin vuoden maaliskuun 31 päivään mennessä sen vuoden jälkeen, jona yhteistä etua koskeva hanke on sisällytetty unionin luetteloon 3 artiklan nojalla. Kertomuksessa on kuvattava yksityiskohtaisesti seuraavia seikkoja:

- a) hankkeen kehittämisessä, rakentamisessa ja käyttöönotossa saavutettu edistys, erityisesti lupa- ja kuulemismenettelyjen osalta;
- b) tarvittaessa viivästyksistä suhteessa toteuttamissuunnitelmaan, tällaisten viivästysten syyt ja tiedot muista ilmenneistä vaikeuksista;
- c) tarvittaessa tarkistettu suunnitelma viivästysten ratkaisemiseksi.

5. Viraston on toimitettava ryhmille kolmen kuukauden kuluessa tämän artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen vuosikertomusten vastaanottamisesta liitteessä II olevassa 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvista yhteistä etua koskevista hankkeista yhteenvetokertomus, jossa arvioidaan saavutettua edistystä ja annetaan tarvittaessa suosituksia viivästysten ja ilmenneiden vaikeuksien ratkaisemiseksi. Asetuksen (EY) N:o 713/2009 6 artiklan 8 ja 9 kohdan mukaisesti yhteenvetokertomuksessa on arvioitava myös unionin laajuisten verkon kehittämissuunnitelmien täytäntöönpanon johdonmukaisuutta suhteessa energiainfrastruktuurien ensisijaisiin käytäviin ja alueisiin.

6. Jäljempänä 8 artiklassa tarkoitettujen toimivaltaisten viranomaisien on raportoitava joka vuosi asianomaiselle ryhmälle alueellaan sijaitsevien yhteistä etua koskevien hankkeiden edistymisestä ja tarvittaessa niiden toteuttamisessa lupaprosessien osalta tapahtuneista viivästyksistä sekä tällaisten viivästysten syistä.

7. Jos yhteistä etua koskevan hankkeen käyttöönotto viivästyy toteuttamissuunnitelmaan verrattuna sellaisista muista kuin pakottavista syistä, joihin hankkeen toteuttaja ei voi vaikuttaa,

a) siltä osin kuin direktiivien 2009/72/EY ja 2009/73/EY 22 artiklan 7 kohdan a, b tai c alakohdassa tarkoitettuja toimenpiteitä sovelletaan kansallisten lakien mukaisesti, kansallisten sääntelyviranomaisten on varmistettava, että investointi toteutetaan;

b) tapauksissa, joissa a alakohdan mukaisia kansallisten sääntelyviranomaisten toimenpiteitä ei sovelleta, hankkeen toteuttajan on valittava kolmas osapuoli rahoittamaan tai rakentamaan hanke kokonaan tai osittain. Hankkeen toteuttajan on tehtävä näin, ennen kuin viivästys toteuttamissuunnitelman mukaiseen käyttöönottopäivään verrattuna on yli kaksi vuotta;

c) tapauksissa, joissa kolmatta osapuolta ei valita b alakohdan mukaisesti, jäsenvaltio tai, kun jäsenvaltio on niin säättänyt, kansallinen sääntelyviranomainen voi kahden kuukauden kuluessa b alakohdassa tarkoitettun määräajan päättymisestä nimetä kolmannen osapuolen rahoittamaan tai rakentamaan hanke, ja hankkeen toteuttajan on hyväksyttävä tämä;

d) tapauksissa, joissa viivästys toteuttamissuunnitelman mukaiseen käyttöönottopäivään verrattuna on yli kaksi vuotta ja kaksi kuukautta, komissio voi asianomaisten jäsenvaltioiden hyväksynnän saatuaan ja niiden tehdessä täysimääräisesti yhteistyötä julkaista kaikille sellaisille kolmansille osapuolille, joista voi tulla hankkeen toteuttajia, avoimen ehdotuspyynnön hankkeen toteuttamiseksi sovitun aikataulun mukaisesti;

e) sovellettaessa c tai d alakohtaa verkonhaltijan, jonka alueella investointi sijaitsee, on annettava toteuttaville verkonhaltijoille tai sijoittajille tai kolmannelle osapuolelle kaikki investoinnin toteuttamisessa tarvittavat tiedot, liitettävä uudet energiavarat siirtoverkkoon ja tehtävä yleensäkin parhaansa helpottaakseen investoinnin toteuttamista sekä yhteistä etua koskevan hankkeen turvallista, luotettavaa ja tehokasta toimintaa ja ylläpitoa.

8. Yhteistä etua koskeva hanke voidaan poistaa unionin luettelosta 3 artiklan 4 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen, jos sen sisällyttäminen kyseiseen luetteloon perustui väärin tietoihin, joilla oli ratkaiseva vaikutus kyseiseen sisällyttämiseen, tai jos hanke ei ole unionin oikeuden mukainen.

9. Hankkeet, jotka eivät enää ole unionin luettelossa, menettävät kaikki tästä asetuksesta johtuvat yhteistä etua koskevan hankkeen asemaan liittyvät oikeudet ja velvollisuudet.

Hanke, joka ei enää ole unionin luettelossa mutta jota koskevat hakemusasiakirjat toimivaltainen viranomainen on hyväksynyt

tarkastelua varten, säilyttää kuitenkin III luvusta johtuvat oikeudet ja velvollisuudet, paitsi jos hanke ei enää ole luettelossa 8 kohdassa tarkoitetuista syistä.

10. Tämä artikla ei vaikuta sellaiseen yhteistä etua koskevalle hankkeelle myönnettyyn unionin rahoitustukeen, joka on myönnetty ennen hankkeen poistamista unionin luettelosta.

6 artikla

Eurooppalaiset koordinaattorit

1. Kun yhteistä etua koskevassa hankkeessa ilmenee huomattavia toteuttamisvaikeuksia, komissio voi asianomaisten jäsenvaltioiden suostumuksella nimetä eurooppalaisen koordinaattorin enintään yhden vuoden kaudeksi, joka voidaan uusia kahdesti.

2. Eurooppalaisen koordinaattorin on

a) edistettävä hankkeita, joita varten hänet on nimetty eurooppalaiseksi koordinaattoriksi, sekä rajat ylittävää vuoropuhelua hankkeen toteuttajien ja kaikkien asianomaisten sidosryhmien välillä;

b) avustettava tarpeen mukaan kaikkia osapuolia asianomaisten sidosryhmien kuulemisessa ja tarvittavien lupien saamisessa hankkeille;

c) tarvittaessa annettava hankkeen toteuttajille neuvoja hankkeen rahoituksesta;

d) varmistettava, että asianomaiset jäsenvaltiot antavat asianmukaista tukea ja strategista ohjausta hankkeiden valmistelua ja toteutusta varten;

e) toimitettava komissiolle vuosittain ja tarvittaessa toimeksiantonsa päättyessä kertomus hankkeiden edistymisestä sekä kaikista vaikeuksista ja esteistä, jotka voivat merkittävästi viivästyttää hankkeen (hankkeiden) käyttöönottopäivää. Komissio toimittaa kertomuksen Euroopan parlamentille ja asianomaisille ryhmille.

3. Eurooppalainen koordinaattori valitaan sen perusteella, miten paljon kokemusta hänellä on erityistehtävistä, jotka hänelle annetaan kyseessä olevien hankkeiden osalta.

4. Eurooppalaisen koordinaattorin nimeämispäätöksessä esitetään tehtävämääritys, johon sisältyvät toimeksianton kesto, erityistehtävät ja niihin liittyvät määrääjat sekä noudatettavat menetelmät. Koordinoitavien toimien on oltava oikeassa suhteessa hankkeiden monimutkaisuuteen ja arvioituihin kustannuksiin.

5. Asianomaisten jäsenvaltioiden on toimittava täysin yhteistyössä eurooppalaisen koordinaattorin kanssa hänen toteuttaessaan 2 ja 4 kohdassa tarkoitettuja tehtäviään.

III LUKU

LUPPIEN MYÖNTÄMINEN JA YLEISÖN OSALLISTUMINEN

7 artikla

Yhteistä etua koskevien hankkeiden ensisijainen asema

1. Unionin luettelon hyväksymisellä vahvistetaan lupaprosessissa annettavia päätöksiä varten kyseisten hankkeiden olevan välttämättömiä energiapolitiikan kannalta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta hankkeen täsmällistä sijaintia, reititystä tai teknologiaa.

2. Yhteistä etua koskeviin hankkeisiin liittyvien hakemusasiakirjojen tehokkaan hallinnollisen käsittelyn varmistamiseksi hankkeen toteuttajien ja kaikkien asianomaisten viranomaisten on varmistettava, että näiden asiakirjojen käsittely tapahtuu niin nopeasti kuin se on oikeudellisesti mahdollista.

3. Yhteistä etua koskevat hankkeet on asetettava korkeimpaan mahdolliseen asemaan kansallisessa tärkeysjärjestyksessä, mikäli tällainen asema on olemassa kansallisessa oikeudessa, ja niitä on käsiteltävä tämän aseman mukaisesti lupaprosesseissa ja, jos kansallisessa oikeudessa niin säädetään, alueidenkäytön suunnittelussa, mukaan lukien ympäristöarviointimenettelyt, siinä määrin kuin tällaisesta käsittelystä säädetään vastaavan tyyppisiin energiainfrastruktuureihin sovellettavassa kansallisessa oikeudessa.

4. Komissio antaa viimeistään 16 päivänä elokuuta 2013 eisisitovaa ohjeistusta jäsenvaltioiden tukemiseksi sellaisten riittävien lainsäädäntötoimenpiteiden ja muiden toimenpiteiden määrittelyssä, joilla järjeistetään ympäristöarviointimenettelyjä ja varmistetaan unionin oikeudessa edellytetyjen ympäristöarviointimenettelyjen yhdenmukainen soveltaminen yhteistä etua koskevissa hankkeissa.

5. Jäsenvaltioiden on arvioitava 4 kohdassa tarkoitettu ohjeistus asianmukaisesti huomioon ottaen, mitkä toimenpiteet ovat mahdollisia ympäristöarviointimenettelyjen järjeistämiseksi ja niiden yhdenmukaisen soveltamisen varmistamiseksi, ja ilmoitettava komissiolle arvioinnin tulos.

6. Jäsenvaltioiden on yhdeksän kuukauden kuluessa 4 kohdassa tarkoitettujen ohjeistuksen antamisesta toteutettava 5 kohdan mukaisesti määrittämänsä muut toimenpiteet kuin lainsäädäntötoimenpiteet.

7. Jäsenvaltioiden on 24 kuukauden kuluessa 4 kohdassa tarkoitettujen ohjeistuksen antamisesta toteutettava 5 kohdan mukaisesti määrittämänsä lainsäädäntötoimenpiteet. Kyseiset toi-

menpiteet eivät rajoita unionin oikeudesta johtuvien velvollisuuksien soveltamista.

8. Direktiivin 92/43/EY 6 artiklan 4 kohdassa ja direktiivin 2000/60/EY 4 artiklan 7 kohdassa tarkoitettujen ympäristövaiikutusten osalta yhteistä etua koskevien hankkeiden on katsottava olevan yleisen edun mukaisia energiapolitiikan kannalta ja niiden voidaan katsoa olevan erittäin tärkeän yleisen edun mukaisia edellyttäen, että kaikki mainituissa direktiiveissä säädetty edellytykset täyttyvät.

Jos direktiivin 92/43/EY mukaisesti tarvitaan komission lausunto, komissio ja tämän asetuksen 9 artiklassa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen varmistavat, että hankkeeseen liittyvää erittäin tärkeää yleistä etua koskeva päätös tehdään 10 artiklan 1 kohdassa säädettyssä määräajassa.

8 artikla

Lupaprosessin järjeistäminen

1. Kunkin jäsenvaltion on viimeistään 16 päivänä marraskuuta 2013 nimettävä yksi kansallinen toimivaltainen viranomainen, joka on vastuussa yhteistä etua koskevien hankkeiden lupaprosessin helpottamisesta ja koordinoinnista.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen toimivaltaisen viranomaisen vastuu ja/tai siihen liittyvät tehtävät voidaan siirtää toiselle viranomaiselle tai ne voi hoitaa kyseinen toinen viranomainen tietyn yhteistä etua koskevan hankkeen tai tietyn yhteistä etua koskevien hankkeiden luokan osalta edellyttäen, että

- a) toimivaltainen viranomainen ilmoittaa siirrosta komissiolle ja joko toimivaltainen viranomainen tai hankkeen toteuttaja julkaisee tätä koskevat tiedot 9 artiklan 7 kohdassa tarkoitettulla verkkosivustolla;
- b) vain yksi viranomainen on vastuussa tietystä yhteistä etua koskevasta hankkeesta, on hankkeen toteuttajan ainoa yhteyspiste kattavaa päätöstä koskevassa prosessissa tietystä yhteistä etua koskevasta hankkeesta ja koordinoi kaikkien asiaankuuluvien asiakirjojen ja tietojen toimittamista.

Toimivaltainen viranomainen voi säilyttää itsellään vastuun määräaikaisten vahvistamisesta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 10 artiklan mukaisesti asetettujen määräaikaisten soveltamista.

3. Toimivaltaisen viranomaisen on toteutettava toimia kattavan päätöksen antamisen helpottamiseksi, sanotun kuitenkaan rajoittamatta asiaa koskevien kansainvälisen ja unionin oikeuden vaatimusten soveltamista. Kattava päätös annetaan 10 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettussa määräajassa ja noudattaen jotakin seuraavista järjeistelmistä:

- a) Kokonaisvaltainen järjestelmä: Toimivaltainen viranomainen antaa kattavan päätöksen, ja se on ainoa lakisääteisestä lupamenettelystä seuraava oikeudellisesti sitova päätös. Jos hankkeeseen liittyy muita viranomaisia, ne voivat kansallisen oikeuden mukaisesti antaa menettelyyn yhteydessä lausuntonsa, joka toimivaltaisen viranomaisen on otettava huomioon.
- b) Koordinoitu järjestelmä: Kattavaan päätökseen sisältyy useita eri asianomaisten viranomaisten antamia yksittäisiä oikeudellisesti sitovia päätöksiä, joita toimivaltaisen viranomaisen on koordinoitava. Toimivaltainen viranomainen voi perustaa työryhmän, jossa ovat edustettuina kaikki asianomaiset viranomaiset, laatiakseen 10 artiklan 4 kohdan b alakohdassa tarkoitetun lupaprosessin aikataulun sekä seurataksseen ja koordinoidakseen sen täytäntöönpanoa. Toimivaltaisen viranomaisen on tarvittaessa kansallisen oikeuden mukaisesti muita asianomaisia viranomaisia kuullen vahvistettava tapauskohtaisesti kohtuullinen määräaika, jonka kuluessa yksittäiset päätökset on annettava, sanotun kuitenkin rajoittamatta 10 artiklan mukaisesti asetettujen määräaikojen soveltamista. Toimivaltainen viranomainen voi tehdä yksittäisen päätöksen toisen asianomaisen kansallisen viranomaisen puolesta, jos mainittu viranomainen ei ole antanut päätöstään asetetussa määräajassa eikä viivästykselle ole riittäviä perusteita, tai mikäli kansallisessa oikeudessa niin säädetään ja siinä määrin kuin tämä on sopusoinnussa unionin oikeuden kanssa, toimivaltainen viranomainen voi katsoa, että toinen asianomainen kansallinen viranomainen on joko hyväksynyt tai hylännyt hankkeen, jos mainittu viranomainen ei ole antanut päätöstään määräajassa. Mikäli kansallisessa oikeudessa niin säädetään, toimivaltainen viranomainen voi jättää ottamatta huomioon toisen asianomaisen kansallisen viranomaisen yksittäisen päätöksen, jos se katsoo, ettei kyseinen kansallinen viranomainen ole esittänyt riittävää näyttöä päätöksen perusteluiksi, ja toimivaltaisen viranomaisen on tällöin varmistettava, että asiaa koskevia kansainvälisen ja unionin oikeuden vaatimuksia noudatetaan, ja perusteltava päätöksensä asianmukaisesti.
- c) Yhteistyöhön perustuva järjestelmä: Toimivaltainen viranomainen koordinoi kattavan päätöksen antamista. Toimivaltaisen viranomaisen on tarvittaessa kansallisen oikeuden mukaisesti muita asianomaisia viranomaisia kuullen vahvistettava tapauskohtaisesti kohtuullinen määräaika, jonka kuluessa yksittäiset päätökset on annettava, sanotun kuitenkin rajoittamatta 10 artiklan mukaisesti asetettujen määräaikojen soveltamista. Sen on seurattava, että asianomaiset viranomaiset noudattavat määräaikoja.

Jos asianomaisen viranomaisen yksittäisen päätöksen ei odoteta valmistuvan määräajassa, kyseisen viranomaisen on ilmoitettava asiasta toimivaltaiselle viranomaiselle viipymättä ja perusteltava viivästyks. Toimivaltaisen viranomaisen on myöhemmin asetettava uudelleen määräaika, jonka kuluessa kyseinen yksittäinen päätös on annettava, noudattaen kuitenkin 10 artiklan mukaisesti asetettuja yleisiä määräaikoja.

Jäsenvaltiot voivat suunnittelu- ja lupaprosessien kansallisten erityispiirteiden huomioon ottamiseksi valita jonkin ensimmäisen alakohdan a, b ja c alakohdassa tarkoitetusta kolmesta järjestelmästä helpottaakseen ja koordinoidakseen menettelyjään, ja niiden on otettava käyttöön kaikkein tehokkain järjestelmä. Mikäli jäsenvaltio valitsee yhteistyöhön perustuvan järjestelmän, sen on ilmoitettava komissiolle päätöksensä perustelut. Komissio arvioi järjestelmien tehokkuuden 17 artiklassa tarkoitetussa kertomuksessa.

4. Jäsenvaltiot voivat soveltaa eri järjestelmiä, joista säädetään 3 kohdassa, rannikolla ja avomerellä (onshore ja offshore) toteutettaviin yhteistä etua koskeviin hankkeisiin.

5. Jos yhteistä etua koskeva hanke edellyttää päätösten tekemistä kahdessa tai useammassa jäsenvaltiossa, asianomaisten toimivaltaisen viranomaisten on toteutettava kaikki tarvittavat toimet varmistaa tehokkaan ja toimivan keskinäisen yhteistyön ja koordinoinnin, myös 10 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen säännösten noudattamisen osalta. Jäsenvaltioiden on pyrittävä sopimaan yhteisistä menettelyistä, etenkin ympäristövaikutusten arvioinnissa.

9 artikla

Avoimuus ja yleisön osallistuminen

1. Jäsenvaltion tai toimivaltaisen viranomaisen on viimeistään 16 päivänä toukokuuta 2014 tarvittaessa yhteistyössä muiden asianomaisten viranomaisten kanssa julkaistava käsikirja yhteistä etua koskeviin hankkeisiin sovellettavasta lupaprosessista. Käsikirjaa on päivitettävä tarpeen mukaan, ja se on asetettava yleisön saataville. Käsikirjaan on sisällyttävä vähintään liitteessä VI olevassa 1 kohdassa määritellyt tiedot. Käsikirja ei ole oikeudellisesti sitova, mutta siinä voidaan viitata asiaankuuluviin säännöksiin tai lainata niitä.

2. Kaikkien lupaprosessiin osallistuvien osapuolten on noudatettava liitteessä VI olevassa 3 kohdassa vahvistettuja yleisön osallistumisen periaatteita, sanotun kuitenkin rajoittamatta Århusin ja Espoon yleissopimusten ja asiaa koskevan unionin oikeuden vaatimusten soveltamista.

3. Hankkeen toteuttajan on laadittava yleisön osallistumista koskeva toimintamalli ja esitettävä se toimivaltaiselle viranomaiselle kolmen kuukauden ohjeellisen ajanjakson kuluessa 10 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti lupaprosessin alkamisajankohdasta 1 kohdassa tarkoitetussa käsikirjassa kuvattua menettelyä noudattaen ja liitteessä VI säädettyjen suuntaviivojen mukaisesti. Toimivaltaisen viranomaisen on hyväksyttävä yleisön osallistumista koskeva toimintamalli tai pyydyttävä siihen muutoksia kolmen kuukauden kuluessa, ja sen on tällöin otettava huomioon kaikki ennen lupaprosessin aloittamista toteutetut yleisön osallistumisen ja julkisen kuulemisen muodot, siltä osin kuin tällaisessa yleisön osallistumisessa ja julkisessa kuulemisessa on noudatettu tämän artiklan vaatimuksia.

Jos hankkeen toteuttaja aikoo tehdä hyväksytyyn toimintamalliin merkittäviä muutoksia, sen on ilmoitettava asiasta toimivaltaiselle viranomaiselle. Toimivaltainen viranomainen voi tässä tapauksessa pyytää muutoksia.

4. Hankkeen toteuttajan tai, mikäli kansallisessa oikeudessa niin edellytetään, toimivaltaisen viranomaisen on järjestettävä vähintään yksi julkinen kuuleminen ennen lopullisten ja kattavien hakemusiakirjojen jättämistä toimivaltaiselle viranomaiselle 10 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti. Tämä ei vaikuta mahdollisiin julkisiin kuulemisiin, jotka toteutetaan direktiivin 2011/92/EU 6 artiklan 2 kohdan mukaisen lupahakemuksen jättämisen jälkeen. Julkisessa kuulemisessa liitteessä VI olevassa 3 kohdan a alakohdassa tarkoitetuille sidosryhmille on tiedotettava hankkeesta varhaisessa vaiheessa ja autettava esittelemään sopivin sijoituspaikka tai reitti sekä hakemusiakirjoissa käsiteltävät asiaan liittyvät kysymykset. Tämän julkiseen kuulemiseen sovellettavat vähimmäisvaatimukset on määritelty liitteessä VI olevassa 5 kohdassa.

Hankkeen toteuttajan on laadittava yhteenvedokertomus toimista, jotka liittyvät yleisön osallistumiseen ennen hakemusiakirjojen jättämistä, mukaan lukien toimet, jotka on toteutettu ennen lupaprosessin aloittamista. Hankkeen toteuttajan on toimittava kertomus yhdessä hakemusiakirjojen kanssa toimivaltaiselle viranomaiselle. Sen tulokset on otettava asianmukaisesti huomioon kattavassa päätöksessä.

5. Kahden tai useamman jäsenvaltion rajan ylittävien hankkeiden osalta 4 kohdan mukainen julkinen kuuleminen on järjestettävä kussakin asianomaisessa jäsenvaltiossa enintään kahden kuukauden kuluessa päivästä, jona ensimmäinen julkinen kuuleminen aloitettiin.

6. Niissä hankkeissa, joilla todennäköisesti on merkittäviä haitallisia rajat ylittäviä vaikutuksia yhdessä tai useammassa naapurijäsenvaltiossa ja joihin sovelletaan direktiivin 2011/92/EU 7 artiklaa ja Espoon yleissopimusta, asiaa koskevat tiedot on asetettava naapurijäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten saataville. Naapurijäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava tarvittaessa ilmoitusmenettelyssä, haluavatko ne tai muut asianomaiset viranomaiset osallistua asiaa koskevaan julkisiin kuulemismenettelyihin.

7. Hankkeen toteuttajan tai, mikäli kansallisessa oikeudessa niin säädetään, toimivaltaisen viranomaisen on perustettava ja päivitettävä säännöllisesti yhteistä etua koskevan hankkeen verkkosivusto, jolla julkaistaan hanketta koskevia tietoja, jolta on linkki komission verkkosivustolle ja jonka on täytettävä liitteessä VI olevassa 6 kohdassa esitetyt vaatimukset. Kaupallisesti arkaluonteiset tiedot on käsiteltävä luottamuksellisina.

Hankkeen toteuttajien on lisäksi julkaistava asiaa koskevia tietoja käyttäen muita asianmukaisia tiedotuskanavia, jotka ovat julkisesti saatavilla.

10 artikla

Lupaprosessin kesto ja täytäntöönpano

1. Lupaprosessi koostuu seuraavista kahdesta menettelystä:

a) Hakemusta edeltävä menettely, joka kattaa ajanjakson lupaprosessin alkamisesta siihen, kun toimivaltainen viranomainen hyväksyy jätetyt hakemusiakirjat, toteutetaan kahden vuoden ohjeellisen ajanjakson kuluessa.

Kyseinen menettely sisältää hankkeen toteuttajien mahdollisesti laatimien ympäristöraporttien valmistelun.

Lupaprosessin alkamisajankohdan määrittämiseksi hankkeen toteuttajien on ilmoitettava hankkeesta kirjallisesti asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille ja liitettävä ilmoitukseen kohtuullisen yksityiskohtainen kuvaus hankkeesta. Toimivaltaisen viranomaisen on viimeistään kolmen kuukauden kuluttua ilmoituksen vastaanottamisesta toimitettava ilmoitus vastaanotetuksi myös muiden asianomaisten viranomaisten puolesta tai, jos se ei katso hankkeen olevan riittävän kypsä lupaprosessiin, hylättävä se kirjallisesti. Toimivaltaisen viranomaisen on perustettava ilmoituksen hylkääminen myös muiden asianomaisten viranomaisten puolesta. Toimivaltaisen viranomaisen antaman vastaanottoilmoituksen allekirjoituspäivä on lupaprosessin alkamispäivä. Jos hanke koskee kahta tai useampaa jäsenvaltiota, lupaprosessin alkamispäivä on päivä, jona asianomainen toimivaltainen viranomainen hyväksyy viimeisen ilmoituksen.

b) Lakisääteinen lupamenettely, joka kattaa ajanjakson jätettyjen hakemusiakirjojen hyväksymispäivästä siihen, kun tehdään kattava päätös, saa kestää enintään vuoden ja kuusi kuukautta. Jäsenvaltiot voivat asettaa lyhyemmän määräajan, jos sitä pidetään asianmukaisena.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen kahden menettelyn yhteenlaskettu kesto saa olla enintään kolme vuotta ja kuusi kuukautta. Jos toimivaltainen viranomainen kuitenkin katsoo, että jompaakumpaa tai kumpaakaan lupaprosessin kahdesta menettelystä ei saada päätökseen ennen 1 kohdassa säädettyjen määräaikaisten päättymistä, se voi ennen määräaikaisten päättymistä ja tapauskohtaisesti jatkaa jompaakumpaa tai kumpaakin määräaikaista yhteensä enintään yhdeksällä kuukaudella kummankin menettelyn osalta.

Toimivaltaisen viranomaisen on tällöin ilmoitettava asiasta asianomaiselle ryhmälle ja esitettävä sille toimenpiteet, jotka on toteutettu tai toteutetaan, jotta lupaprosessi saadaan päätökseen mahdollisimman vähäisellä viiveellä. Ryhmä voi pyytää toimivaltaista viranomaista raportoimaan säännöllisesti tässä asiassa saavutetusta edistymisestä.

3. Jäsenvaltioissa, joissa reitin tai sijainnin määrittäminen, joka toteutetaan yksinomaan nimenomaisesti suunniteltua hanketta varten, mukaan lukien tiettyjen verkkoinfrastruktuureita palvelevien käytävien suunnittelu, ei voida sisällyttää kattavaa päätöstä koskevaan prosessiin, vastaava päätös on tehtävä erillisen kuuden kuukauden ajanjakson kuluessa alkaen päivästä, jona hankkeen toteuttaja jättää lopulliset ja kattavat hakemusasiakirjat.

Edellä 2 kohdassa tarkoitettu määräajan pidennys lyhennetään tällöin kuuteen kuukauteen myös tässä kohdassa tarkoitettussa menettelyssä.

4. Hakemuksen jättämistä edeltävä menettely käsittää seuraavat toimet:

- a) Toimivaltaisen viranomaisen on todettava ilmoituksen vastaanotetuksi 1 kohdan a alakohdan mukaisesti yksilöitävä tiiviissä yhteistyössä muiden asianomaisten viranomaisten kanssa ja tarvittaessa hankkeen toteuttajan ehdotuksen perusteella niiden tietojen kattavuus ja yksityiskohtaisuus, jotka hankkeen toteuttajan on toimitettava osana hakemusasiakirjoja kattavan päätöksen hakemiseksi. Yksilöinti tehdään liitteessä VI olevassa 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettujen tarkistuslistan pohjalta.
- b) Toimivaltaisen viranomaisen on tiiviissä yhteistyössä hankkeen toteuttajan ja muiden asianomaisten viranomaisten kanssa ja ottaen huomioon a alakohdan mukaisesti toteutettujen toimien tulokset määriteltävä lupaprosessin yksityiskohtainen aikataulu liitteessä VI olevan 2 kohdan suuntaviivojen mukaisesti.

Kahden tai useamman jäsenvaltion rajan ylittävien hankkeiden osalta asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on laadittava yhteinen aikataulu, jossa ne pyrkivät sovittamaan yhteen omat aikataulunsa.

- c) Toimivaltaisen viranomaisen on hakemusasiakirjojen luonnoksen vastaanotettuaan tarvittaessa ja myös muiden asianomaisten viranomaisten puolesta esitettävä hankkeen toteuttajalle pyyntö, joka koskee puuttuvien tietojen toimittamista ja jossa voidaan käsitellä ainoastaan a alakohdassa yksilöityjä kysymyksiä. Toimivaltaisen viranomaisen on hyväksyttävä hakemus tarkastelua varten kirjallisesti kolmen kuukauden kuluessa puuttuvien tietojen toimittamisesta. Lisätietoja voidaan pyytää vain siinä tapauksessa, että se on perusteltua muuttuneiden olosuhteiden vuoksi.

5. Hankkeen toteuttajan on varmistettava, että hakemusasiakirjat ovat täydelliset ja riittävän laadukkaat, ja pyydettyä tästä toimivaltaisen viranomaisen lausuntoa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa hakemusta edeltävää menettelyä. Hankkeen toteuttajan on toimittava täysin yhteistyössä toimivaltaisen viranomaisen kanssa määräaikojen ja 4 kohdan b alakohdassa määritellyn yksityiskohtaisen aikataulun noudattamiseksi.

6. Tässä artiklassa vahvistetut määräajat eivät rajoita kansainvälisestä ja unionin oikeudesta johtuvien velvollisuuksien soveltamista eivätkä hallinnollisten muutoksenhakumenettelyjen ja tuomioistuimessa toteutettavien oikeussuojakeinojen soveltamista.

IV LUKU

SÄÄNTELY

11 artikla

Energiajärjestelmän laajuinen kustannus-hyötyanalyysi

1. Sähkön siirtoverkonhaltijoiden eurooppalaisen verkoston, jäljempänä 'Sähkö-ENTSO', ja kaasun siirtoverkonhaltijoiden eurooppalaisen verkoston, jäljempänä 'Kaasu-ENTSO', on viimeistään 16 päivänä marraskuuta 2013 julkaistava ja toimitettava jäsenvaltioille, komissiolle ja virastolle menetelmät, mukaan lukien verkko- ja markkinamallinnus, joita ne käyttävät yhdenmukaistetussa energiajärjestelmän laajuudessa kustannus-hyötyanalyysissä, joka tehdään unionin laajuudella tasolla liitteessä II olevassa 1 kohdan a–d alakohdassa ja 2 kohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvista yhteistä etua koskevista hankkeista. Menetelmiä on sovellettava kaikkien niiden myöhempien kymmenvuotisten verkon kehittämissuunnitelmien laatimiseen, jotka Sähkö-ENTSO ja Kaasu-ENTSO laativat asetuksen (EY) N:o 714/2009 8 artiklan ja asetuksen (EY) N:o 715/2009 8 artiklan mukaisesti. Menetelmät on laadittava liitteessä V vahvistettujen periaatteiden mukaisesti, ja niiden on oltava liitteessä IV esitettyjen sääntöjen ja indikaattoreiden mukaisia.

Sähkö-ENTSON ja Kaasu-ENTSON on ennen menetelmiensä toimittamista kuultava laajasti vähintään kaikkia asianomaisia sidosryhmiä edustavia organisaatioita ja tarvittaessa itse sidosryhmiä sekä kansallisia sääntelyviranomaisia ja muita kansallisia viranomaisia.

2. Viraston on annettava menetelmistä, kolmen kuukauden kuluessa niiden vastaanottamisesta, lausunto jäsenvaltioille ja komissiolle sekä julkaistava se.

3. Komissio antaa ja jäsenvaltiot voivat antaa menetelmistä lausunnon kolmen kuukauden kuluessa viraston lausunnon vastaanottamisesta. Lausunnot on toimitettava Sähkö-ENTSOlle tai Kaasu-ENTSOlle.

4. Sähkö-ENTSON ja Kaasu-ENTSON on, kolmen kuukauden kuluessa viimeisimmän 3 kohdan nojalla saadun lausunnon vastaanottamisesta ja ottaen asiaankuuluvasti huomioon jäsenvaltioilta saadut lausunnot, komission lausunnon ja viraston lausunnon, mukautettava menetelmiään ja toimitettava ne komission hyväksyttäväksi.

5. Sähkö-ENTSO ja Kaasu-ENTSO on julkaistava omat menetelmänsä verkkosivustoillaan kahden viikon kuluessa komission hyväksynnästä. Niiden on pyynnöstä toimitettava komissiolle ja virastolle liitteessä V olevassa 1 kohdassa määritellyt vastaavat syötetiedot ja muut merkitykselliset verkko-, kuormitus- ja markkinatiedot riittävän tarkassa muodossa kansallisen oikeuden mukaisesti sekä asiaa koskevat luottamuksellisuussopimukset. Tietojen on oltava paikkansapitäviä pyyntöajankohtana. Komissio ja virasto varmistavat, että ne itse ja mahdolliset muut osapuolet, jotka tekevät niille analyyseja kyseisten tietojen pohjalta, käsittelevät tietoja luottamuksellisina.

6. Menetelmät on pidettävä ajan tasalla ja niitä on parannettava säännöllisesti 1–5 kohdan mukaisesti. Virasto voi tehdä tällaisia päivityksiä ja parannuksia koskevan pyynnön, joka sisältää asianmukaiset perustelut ja aikataulut, omasta aloitteestaan tai kansallisten sääntelyviranomaisten tai sidosryhmien asianmukaisesti perustellusta pyynnöstä ja kuultuaan ensin virallisesti kaikkia asianomaisia sidosryhmiä edustavia organisaatioita ja komissiota. Viraston on julkaistava kansallisten sääntelyviranomaisten tai sidosryhmien pyynnöt sekä kaikki asiaa koskevat muut kuin kaupallisesti arkaluonteiset asiakirjat, joiden perusteella virasto on tehnyt päivitystä tai parannusta koskevan pyynnön.

7. Viraston puitteissa yhteistyötä tekevien kansallisten sääntelyviranomaisten on viimeistään 16 päivään toukokuuta 2015 vahvistettava ja julkistettava yksikkökohtaisten investointikustannusten vertailua koskevat indikaattorit ja vastaavat vertailuarvot liitteessä II olevassa 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuihin infrastruktuuriluokkiin kuuluvista vastaavista hankkeista. Sähkö-ENTSO ja Kaasu-ENTSO voivat käyttää kyseisiä vertailuarvoja myöhempiä kymmenvuotisia verkon kehittämissuunnitelmia varten tehtävissä kustannus-hyötyanalyysissa.

8. Sähkö-ENTSO ja Kaasu-ENTSO on yhdessä esitettävä komissiolle ja virastolle 31 päivään joulukuuta 2016 mennessä sähkö- ja kaasualan yhdenmukainen ja yhteenliitetty markkinaja verkkomalli, johon sisältyvät sekä sähkön että kaasun siirtoinfrastruktuuri ja varastointi ja nesteytetyn maakaasun käsittelylaitokset, joka kattaa energiainfrastruktuurien ensisijaiset käytävät ja alueet ja joka on laadittu liitteessä V vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Malli on sisällytettävä menetelmiin sen jälkeen, kun komissio on hyväksynyt sen 2, 3 ja 4 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen.

12 artikla

Rajat ylittäviä vaikutuksia aiheuttavien investointien mahdollistaminen

1. Liitteessä II olevassa 1 kohdan a, b ja d alakohdassa ja 2 kohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvien yhteistä etua koskevien hankkeiden tosiasiallisesti aiheutuneista investointikus-

tannuksista ylläpitokustannuksia lukuun ottamatta vastaavat niiden jäsenvaltioiden siirtoverkonhaltijat tai siirtoinfrastruktuuria koskevien hankkeiden toteuttajat, joille hanke aiheuttaa positiivisen nettovaikutuksen, ja siltä osin kuin näitä kustannuksia ei ole katettu siirtorajoitusmaksuilla tai muilla maksuilla, verkon käyttäjät maksavat ne verkkoon pääsystä kyseisissä jäsenvaltioissa perittävänä tariffeina.

2. Edellä olevaa 1 kohtaa sovelletaan liitteessä II olevassa 1 kohdan a, b ja d alakohdassa ja 2 kohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvaan yhteistä etua koskevaan hankkeeseen vain, jos vähintään yksi hankkeen toteuttaja pyytää kyseisiä kansallisia viranomaisia soveltamaan tätä artiklaa hankkeen kaikkiin kustannuksiin tai osaan niistä. Edellä olevaa 1 kohtaa sovelletaan liitteessä II olevassa 2 kohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvaan yhteistä etua koskevaan hankkeeseen vain, jos markkinoiden kysyntää koskeva arvio on jo tehty eikä tosiasiallisesti aiheutuneita investointikustannuksia voida sen mukaan odottaa katettavan tariffeilla.

Jos hankkeella on useita hankkeen toteuttajia, asianomaisten kansallisten sääntelyviranomaisten on viipymättä pyydettävä kaikkia hankkeen toteuttajia esittämään investointipyynnön yhdessä 3 kohdan mukaisesti.

3. Sellaisissa yhteistä etua koskevissa hankkeissa, joihin sovelletaan 1 kohtaa, hankkeen toteuttajien on tiedotettava säännöllisesti vähintään kerran vuodessa ja hankkeen käyttöönottoon saakka kaikille asianomaisille kansallisille sääntelyviranomaisille hankkeen edistymisestä ja siihen liittyvien kustannusten ja vaikutusten yksilöinnistä.

Heti kun tällainen hanke on saavuttanut riittävän kypsyyden, hankkeen toteuttajien on esitettävä investointipyynnön kuultuaan niiden jäsenvaltioiden siirtoverkonhaltijoita, joille hanke aiheuttaa merkittävän positiivisen nettovaikutuksen. Investointipyynnön on sisällyttävä rajat ylittävää kustannusten jakamista koskeva pyyntö, ja se on toimitettava kaikille asianomaisille kansallisille sääntelyviranomaisille seuraavien lisäksi:

- a) 11 artiklan mukaisesti laaditun menetelmän mukainen hankkekohtainen kustannus-hyötyanalyysi, jossa otetaan huomioon kyseisen jäsenvaltion rajojen yli ulottuvat hyödyt;
- b) liiketoimintasuunnitelma, jossa arvioidaan hankkeen taloudellista kannattavuutta, mukaan lukien valittu rahoitusratkaisu, sekä liitteessä II olevassa 2 kohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvan yhteistä etua koskevan hankkeen osalta markkinatestauksen tulokset; ja
- c) jos hankkeen toteuttajat pääsevät asiasta yhteisymmärrykseen, rajat ylittävää kustannusten jakamista koskeva perusteltu ehdotus.

Jos hanketta toteuttavat useat hankkeen toteuttajat, niiden on esitettävä investointipyynnö yhdessä.

Ensimmäiseen unionin luetteloon sisällytettyjen hankkeiden osalta hankkeen toteuttajien on esitettävä investointipyynnönsä viimeistään 31 päivänä lokakuuta 2013.

Kansallisten sääntelyviranomaisten on viipymättä toimitettava virastolle tiedoksi jäljennös jokaisesta investointipyynnöstä heti, kun pyyntö on vastaanotettu.

Kansallisten sääntelyviranomaisten ja viraston on käsiteltävä kaupallisesti arkaluonteisia tietoja luottamuksellisina.

4. Kansallisten sääntelyviranomaisten on asianomaisia hankkeen toteuttajia kuultuaan tehtävä koordinoituja päätöksiä investointikustannusten jakamisesta kullekin hankkeeseen osallistuvalla verkkonhaltijalle ja kustannusten sisällyttämisestä tariffeihin kuuden kuukauden kuluessa päivästä, jona asianomaiset kansalliset sääntelyviranomaiset vastaanottivat viimeisen investointipyynnön. Kansalliset sääntelyviranomaiset voivat päättää jakaa vain osan kustannuksista, tai ne voivat päättää jakaa kustannukset useiden yhteistä etua koskevien hankkeiden kesken.

Kansallisten sääntelyviranomaisten on kustannuksia jakaessaan otettava huomioon todelliset tai arvioidut

— siirtorajoitusmaksut tai muut maksut;

— tulot, jotka saadaan asetuksen (EY) N:o 714/2009 13 artiklan nojalla perustetusta siirtoverkonhaltijoiden välisestä korvausmekanismista.

Päätettäessä kustannusten jakamisesta rajojen yli on otettava huomioon hankkeiden taloudelliset, sosiaaliset ja ympäristöön liittyvät kustannukset ja hyödyt asianomaisissa jäsenvaltioissa sekä mahdollinen rahoitustuen tarve.

Asianomaisten kansallisten sääntelyviranomaisten on päättäessään kustannusten jakamisesta rajojen yli pyrittävä asianomaisia siirtoverkonhaltijoita kuullen keskinäiseen yhteisymmärrykseen muun muassa 3 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettujen tietojen perusteella.

Jos yhteistä etua koskeva hanke vähentää kielteisiä ulkoisvaikutuksia, kuten silmukavirtoja, ja kyseinen yhteistä etua koskeva hanke toteutetaan kielteisen ulkoisvaikutuksen aiheuttavassa jäsenvaltiossa, tällaista vähentämistä ei saa pitää rajat ylittävänä

hyötynä eikä se sen vuoksi saa olla perusteena kustannusten jakamiseen sellaisen yhden tai useamman jäsenvaltion siirtoverkonhaltijalle, johon kyseiset kielteiset ulkoisvaikutukset kohdistuvat.

5. Kansallisten sääntelyviranomaisten on tämän artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen rajat ylittävien kustannusten jakamisen perusteella otettava huomioon todelliset kustannukset, joita siirtoverkonhaltijalle tai muulle hankkeen toteuttajalle on aiheutunut investoinneista, kun ne vahvistavat tai hyväksyvät tariffeja direktiivin 2009/72/EY 37 artiklan 1 kohdan a alakohdan ja direktiivin 2009/73/EY 41 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti, sikäli kuin nämä kustannukset ovat verrattavissa tehokkaan ja rakenteeltaan vastaavan verkkonhaltijan kustannuksiin.

Kansallisten sääntelyviranomaisten on viipymättä annettava virastolle tiedoksi kustannusten jakamista koskeva päätös sekä kaikki sitä koskevat olennaiset tiedot. Tietoihin on erityisesti sisällyttävä yksityiskohtaiset syyt, joiden perusteella kustannukset on jaettu jäsenvaltioiden kesken, kuten seuraavat tiedot:

- a) kuhunkin asianomaiseen jäsenvaltioon kohdistuvien vaikutusten arviointi, myös verkkotariffien osalta;
- b) 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen liiketoimintasuunnitelman arviointi;
- c) alueelliset tai unionin laajuiset myönteiset ulkoisvaikutukset, joita hankkeesta aiheutuisi;
- d) asianomaisten hankkeen toteuttajien kuulemisen tulokset.

Kustannusten jakamista koskeva päätös on julkaistava.

6. Jos asianomaiset kansalliset sääntelyviranomaiset eivät ole päässeet yhteisymmärrykseen investointipyynnöstä kuuden kuukauden kuluessa päivästä, jona viimeinen asianomaisista kansallisista sääntelyviranomaisista vastaanotti pyynnön, niiden on ilmoitettava asiasta viipymättä virastolle.

Tällaisessa tapauksessa tai asianomaisten kansallisten sääntelyviranomaisten yhteisestä pyynnöstä viraston on kolmen kuukauden kuluessa päivästä, jona asia siirrettiin sen käsiteltäväksi, tehtävä kyseistä investointipyynnöstä koskeva päätös, mukaan lukien 3 kohdassa tarkoitettu rajat ylittävä kustannusten jakaminen sekä se, miten investointien kustannukset otetaan huomioon tariffeissa.

Ennen päätöksen tekemistä viraston on kuultava asianomaisia kansallisia sääntelyviranomaisia ja hankkeen toteuttajia. Jos virasto pyytää asiasta lisätietoja, toisessa alakohdassa tarkoitettua kolmen kuukauden määräaika voidaan pidentää kahdella kuukaudella. Tämä määräaika alkaa kaikkien tietojen vastaanottamista seuraavasta päivästä.

Kustannusten jakamista koskeva päätös on julkaistava. Sovelletaan asetuksen (EY) N:o 713/2009 19 ja 20 artiklaa.

7. Viraston on viipymättä toimitettava komissiolle jäljennös kaikista kustannusten jakamista koskevista päätöksistä sekä kaikki kutakin päätöstä koskevat olennaiset tiedot. Tiedot voidaan toimittaa kootusti. Komissio käsittelee kaupallisesti arkaluonteiset tiedot luottamuksellisina.

8. Kustannusten jakamista koskeva päätös ei vaikuta siirtoverkonhaltijoiden oikeuteen soveltaa ja kansallisten sääntelyviranomaisten oikeuteen hyväksyä verkkoon pääsystä perittäviä maksuja direktiivien 2009/72/EY ja 2009/73/EY 32 artiklan, asetuksen (EY) N:o 714/2009 14 artiklan ja asetuksen (EY) N:o 715/2009 13 artiklan mukaisesti.

9. Tätä artiklaa ei sovelleta yhteistä etua koskeviin hankkeisiin, joille on myönnetty

- a) vapautus direktiivin 2009/73/EY 32, 33 ja 34 artiklan sekä 41 artiklan 6, 8 ja 10 kohdan säännösten soveltamisesta kyseisen direktiivin 36 artiklan nojalla;
- b) vapautus asetuksen (EY) N:o 714/2009 16 artiklan 6 kohdan tai direktiivin 2009/72/EY 32 artiklan sekä 37 artiklan 6 ja 10 kohdan säännösten soveltamisesta asetuksen (EY) N:o 714/2009 17 artiklan nojalla;
- c) vapautus direktiivin 2003/55/EY ⁽¹⁾ 22 artiklan nojalla; tai
- d) vapautus asetuksen (EY) N:o 1228/2003 ⁽²⁾ 7 artiklan nojalla.

13 artikla

Kannustimet

1. Jos hankkeen toteuttajalle aiheutuu liitteessä II olevassa 1 kohdan a, b ja d alakohdassa ja 2 kohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvien yhteistä etua koskevien hankkeiden kehittämisestä, rakentamisesta, toiminnasta tai ylläpidosta suuremmat

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/55/EY, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2003, maakaasun sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä (EUVL L 176, 15.7.2003, s. 57).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1228/2003, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2003, verkkoon pääsyä koskevista edellytyksistä rajat ylittävissä sähkön kaupassa (EUVL L 176, 15.7.2003, s. 1).

riskit kuin mitä vastaavasta infrastruktuurihankkeesta tavallisesti aiheutuu, jäsenvaltioiden ja kansallisten sääntelyviranomaisten on varmistettava, että kyseiselle hankkeelle tarjotaan asianmukaisia kannustimia direktiivin 2009/72/EY 37 artiklan 8 kohdan, direktiivin 2009/73/EY 41 artiklan 8 kohdan, asetuksen (EY) N:o 714/2009 14 artiklan ja asetuksen (EY) N:o 715/2009 13 artiklan mukaisesti.

Ensimmäistä alakohtaa ei sovelleta, kun yhteistä etua koskevalle hankkeelle on myönnetty

- a) vapautus direktiivin 2009/73/EY 32, 33 ja 34 artiklan sekä 41 artiklan 6, 8 ja 10 kohdan säännösten soveltamisesta kyseisen direktiivin 36 artiklan nojalla;
- b) vapautus asetuksen (EY) N:o 714/2009 16 artiklan 6 kohdan tai direktiivin 2009/72/EY 32 artiklan sekä 37 artiklan 6 ja 10 kohdan säännösten soveltamisesta asetuksen (EY) N:o 714/2009 17 artiklan nojalla;
- c) vapautus direktiivin 2003/55/EY 22 artiklan nojalla; tai
- d) vapautus asetuksen (EY) N:o 1228/2003 7 artiklan nojalla.

2. Kansallisten sääntelyviranomaisten päätöksessä 1 kohdassa tarkoitettua kannustimien tarjoamisesta on otettava huomioon 11 artiklan mukaisesti laaditun menetelmän pohjalta tehdyn kustannus-hyötyanalyysin tulokset ja erityisesti hankkeen aiheuttamat alueelliset tai unionin laajuiset myönteiset ulkoisvaikutukset. Kansallisten sääntelyviranomaisten on lisäksi analysoitava hankkeen toteuttajille aiheutuvia erityisiä riskejä, toteutettuja riskinhallintatoimenpiteitä sekä sitä, onko kyseinen riskiprofiili perusteltu hankkeen positiiviseen nettovaikutukseen nähden, kun hanketta verrataan vähäriskisempään vaihtoehtoon. Hyväksyttävistä riskeistä ovat erityisesti uusiin siirtoteknologioihin sekä mantereella että merialueilla liittyvät riskit, kustannusten vajaan kattamiseen liittyvät riskit ja kehittämisriskit.

3. Päätöksellä myönnettyssä kannustimessa on otettava huomioon aiheutuneen riskin erityisluonne, ja siihen voivat sisältyä muun muassa

- a) ennakoivaa investointia koskevat säännöt; tai
- b) ennen hankkeen käyttöönottoa tosiasiallisesti aiheutuneiden kustannusten huomioon ottamista koskevat säännöt; tai

- c) säännöt, jotka koskevat lisätuoton saamista hankkeeseen investoidusta pääomasta; tai
- d) kaikki muut tarpeelliseksi ja asianmukaisiksi katsotut toimenpiteet.

4. Kunkin kansallisen sääntelyviranomaisen on viimeistään 31 päivänä heinäkuuta 2013 toimitettava, jos ne ovat saatavilla, virastolle menetelmänsä ja perusteensa, joita ne käyttävät arvioidessaan sähkö- ja kaasualan infrastruktuurihankkeisiin tehtäviä investointeja ja niiden aiheuttamia tavanomaista suurempia riskejä.

5. Viraston on viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2013 ja ottaen asianmukaisesti huomioon tämän artiklan 4 kohdan nojalla saadut tiedot edistettävä hyvien toimintatapojen jakamista ja annettava asetuksen (EY) N:o 713/2009 7 artiklan 2 kohdan mukaisesti suosituksia

- a) 1 kohdassa tarkoitetuista kannustimista kansallisten sääntelyviranomaisten parhaiden käytäntöjen vertailuanalyysin pohjalta;
- b) yhteisestä menetelmästä, jolla arvioidaan sähkö- ja kaasualan infrastruktuurihankkeisiin tehtävistä investoinneista aiheutuvia tavanomaista suurempia riskejä.

6. Kunkin kansallisen sääntelyviranomaisen on viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2014 julkistettava menetelmät ja perusteet, joita ne käyttävät arvioidessaan sähkö- ja kaasualan infrastruktuurihankkeisiin tehtäviä investointeja ja niiden aiheuttamia tavanomaista suurempia riskejä.

7. Jos 5 ja 6 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden ei ole riittäviä yhteistä etua koskevien hankkeiden viiveettömän toteutuksen varmistamiseksi, komissio voi antaa tässä artiklassa säädettyjä kannustimia koskevia suuntaviivoja.

V LUKU

RAHOITUS

14 artikla

Hankkeiden kelpoisuus unionin rahoitustukeen

1. Liitteessä II olevassa 1, 2 ja 4 kohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvat yhteistä etua koskevat hankkeet voivat saada unionin rahoitustukea tutkimuksiin annettavien avustusten ja rahoitusvälineiden muodossa.

2. Liitteessä II olevassa 1 kohdan a–d alakohdassa ja 2 kohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvat yhteistä etua koskevat hankkeet, lukuun ottamatta pumppuvoimaan perustuvia sähkönvarastointihankkeita, voivat saada unionin rahoitustukea myös töihin annettavien avustusten muodossa, jos ne täyttävät kaikki seuraavat perusteet:

a) 12 artiklan 3 kohdan a alakohdan mukainen hankekohtainen kustannus-hyötyanalyysi antaa näyttöä merkittävistä myönteisistä ulkoisvaikutuksista esimerkiksi toimitusvarmuuden, yhteisvastuun tai innovoinnin alalla;

b) hankkeesta on tehty rajat ylittävää kustannusten jakamista koskeva päätös 12 artiklan nojalla; tai, kun on kyse yhteistä etua koskevista hankkeista, jotka kuuluvat liitteessä II olevassa 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettuun luokkaan ja joista ei sen vuoksi tehdä rajat ylittävää kustannusten jakamista koskevaa päätöstä, hankkeessa on pyrittävä tarjoamaan palveluja rajojen yli, kehittämään teknologisia innovaatioita ja varmistamaan rajat ylittävien verkkojen toiminnan turvallisuus;

c) hanke ei ole liiketoimintasuunnitelman ja muiden, erityisesti mahdollisten sijoittajien tai luotonantajien taikka kansallisen sääntelyviranomaisen tekemien arviointien mukaan kaupallisesti kannattava. Hankkeen kaupallista kannattavuutta arvioitaessa on otettava huomioon 13 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu kannustimia koskeva päätös ja sen perustelut.

3. Edellä olevassa 5 artiklan 7 kohdan d alakohdassa tarkoitettujen menettelyjen mukaisesti toteutettavat yhteistä etua koskevat hankkeet voivat saada unionin rahoitustukea myös töihin annettavien avustusten muodossa, jos ne täyttävät tämän artiklan 2 kohdassa vahvistetut perusteet.

4. Liitteessä II olevassa 1 kohdan e alakohdassa ja 4 kohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvat yhteistä etua koskevat hankkeet voivat saada unionin rahoitustukea myös töihin annettavien avustusten muodossa, jos asianomaiset hankkeen toteuttajat voivat selvästi osoittaa, että hankkeesta aiheutuu merkittäviä myönteisiä ulkoisvaikutuksia ja se on kaupallisesti kannattamaton liiketoimintasuunnitelman ja muiden, erityisesti mahdollisten sijoittajien tai luotonantajien taikka soveltuvin osin kansallisen sääntelyviranomaisen tekemien arviointien mukaan.

15 artikla

Unionin rahoitustuen myöntämisperusteita koskeva ohjeistus

Edellä olevassa 4 artiklan 2 kohdassa säädettyt erityiset arviointiperusteet ja 4 artiklan 4 kohdassa säädetty parametrit toimivat myös tavoitteina vahvistettaessa unionin rahoitustuen myöntämisperusteita Verkkojen Eurooppa -välinettä koskevassa asetuksessa.

16 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä tässä artiklassa säädetyn edellytyksen.

2. Siirretään 3 artiklassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä komissiolle neljäksi vuodeksi 15 päivästä toukokuuta 2013. Komissio laatii siirrettyä säädösvaltaa koskevan kertomuksen viimeistään yhdeksän kuukautta ennen tämän kauden päättymistä. Säädösvallan siirtoa jatketaan ilman eri toimenpiteitä samanpituisiksi kausiksi, jollei Euroopan parlamentti tai neuvosto vastusta tällaista jatkamista viimeistään kolme kuukautta ennen kunkin kauden päättymistä.

3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 3 artiklassa tarkoitettua säädösvallan siirtoa. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Päätös tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempanä, päätöksessä mainittuna päivänä. Päätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyyyteen.

4. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

5. Edellä olevan 3 artiklan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaika jatketaan kahdella kuukaudella.

VI LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET

17 artikla

Raportointi ja arviointi

Komissio julkaisee viimeistään vuonna 2017 kertomuksen yhteistä etua koskevien hankkeiden toteutuksesta ja toimittaa sen Euroopan parlamentille ja neuvostolle. Kertomuksessa arvioidaan seuraavia seikkoja:

- edistyminen 3 artiklan mukaisesti valittujen yhteistä etua koskevien hankkeiden suunnittelussa, kehittämisessä, rakentamisessa ja käyttöönotossa ja tapauksen mukaan toteutuksen viivästyksistä ja muut ilmenneet vaikeudet;
- varat, jotka unioni on sitonut ja maksanut yhteistä etua koskeviin hankkeisiin verrattuna rahoitettujen yhteistä etua koskevien hankkeiden kokonaisarvoon;
- sähkö- ja kaasualan osalta jäsenvaltioiden välisen yhteenliittämistään kehitys, vastaava energian hintojen kehitys sekä

verkon järjestelmähäiriöiden lukumäärä, niiden syyt ja niihin liittyvät taloudelliset kustannukset;

- lupien myöntämisen ja yleisön osallistumisen osalta erityisesti:
 - yhteistä etua koskevien hankkeiden lupamenettelyjen keskimääräinen ja pisin kokonaiskesto, mukaan lukien lupamenettelyn kunkin vaiheen kesto, verrattuna 10 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen alustavien tärkeiden välitavoitteiden aikatauluun;
 - yhteistä etua koskevien hankkeiden kohtaama vastustus (erityisesti kirjallisten vastalauseiden lukumäärä julkisessa kuulemismenettelyssä ja muutoksenhakukanteiden lukumäärä);
 - yleiskatsaus parhaista ja innovatiivisista käytännöistä sidosryhmien osallistumisessa ja ympäristövaikutusten lieventämisessä lupaprosessin ja hankkeiden toteutuksen aikana;
 - 8 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen järjestelmien tehokkuus 10 artiklassa säädettyjen määräaikaisten noudattamisen kannalta;
- sääntelyn osalta erityisesti:
 - niiden yhteistä etua koskevien hankkeiden lukumäärä, joista on annettu rajat ylittävää kustannusten jakamista koskeva päätös 12 artiklan mukaisesti;
 - niiden yhteistä etua koskevien hankkeiden lukumäärä ja tyyppi, jotka ovat saaneet erityisiä kannustimia 13 artiklan mukaisesti;
- se, miten tehokkaasti tällä asetuksella edistetään markkinoiden yhdentymistä vuoteen 2014 ja 2015 mennessä koskevia tavoitteita, vuotta 2020 koskevia energia- ja ilmastotavoitteita sekä pidemmällä aikavälillä siirtymistä vähähiiliseen talouteen vuoteen 2050 mennessä.

18 artikla

Tiedottaminen ja julkisuus

Komissio perustaa kuuden kuukauden kuluessa ensimmäisen unionin luettelon hyväksymisestä infrastruktuurien avoimuusfoorumin, joka on helposti yleisön saatavilla myös internetin kautta. Foorumi sisältää seuraavat tiedot:

- yleiset, päivitetty tiedot kustakin yhteistä etua koskevasta hankkeesta, mukaan lukien maantieteelliset tiedot;
- 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu kunkin yhteistä etua koskevan hankkeen toteuttamissuunnitelma;

c) 11 artiklan mukaisesti laaditun menetelmän pohjalta tehdyn kustannus-hyötyanalyysin keskeiset tulokset asianomaisista yhteistä etua koskevista hankkeista, lukuun ottamatta kaupallisesti arkaluonteisia tietoja;

d) unionin luettelo;

e) varat, jotka unioni on jakanut ja maksanut kuhunkin yhteistä etua koskevaan hankkeeseen.

19 artikla

Siirtymäsäännökset

Tämä asetus ei vaikuta sellaisen rahoitustuen antamiseen, jatkamiseen tai muuttamiseen, jonka komissio on myöntänyt yleisistä säännöistä yhteisön rahoitustuelle Euroopan laajuisten liikenne- ja energiaverkkojen alalla 20 päivänä kesäkuuta 2007 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 680/2007 ⁽¹⁾ nojalla julkaistujen ehdotuspyyntöjen pohjalta päätöksen N:o 1364/2006/EY liitteissä I ja III luetelluille hankkeille, tai Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa ja koheesiorahastoa koskevista yleisistä säännöksistä 11 päivänä heinäkuuta 2006 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1083/2006 ⁽²⁾ määriteltyjen tavoitteiden saavuttamiseksi TEN-E-verkkoa koskevien menoluokkien perusteella.

III luvun säännöksiä ei sovelleta lupaprosessissa sellaisiin yhteistä etua koskeviin hankkeisiin, joita koskevat hakemusasiakirjat hankkeen toteuttaja on jättänyt ennen 16 päivää marraskuuta 2013.

20 artikla

Muutokset asetukseen (EY) N:o 713/2009

Korvataan asetuksen (EY) N:o 713/2009 22 artiklan 1 kohta seuraavasti:

"1. Virasto voi periä maksun 9 artiklan 1 kohdan mukaisen vapautuspäätöksen hakemisesta ja rajat ylittävää kustannusten jakamista koskevista päätöksistä, jotka virasto toimittaa Euroopan laajuisten energiainfrastruktuurien suuntaviiroista 14 päivänä huhtikuuta 2013 (*) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 347/2013 12 artiklan mukaisesti.

(*) EUVL L 115, 25.4.2013, p. 39."

⁽¹⁾ EUVL L 162, 22.6.2007, s. 1.

⁽²⁾ EUVL L 210, 31.7.2006, s. 25.

21 artikla

Muutokset asetukseen (EY) N:o 714/2009

Muutetaan asetus (EY) N:o 714/2009 seuraavasti:

1) Muutetaan 8 artikla seuraavasti:

a) korvataan 3 kohdan a alakohta seuraavasti:

"a) yhteiset verkon toimintaan liittyvät välineet, joilla varmistetaan verkon toiminnan koordinointi normaalioloissa ja hätätilanteissa, mukaan lukien yhteinen häiriöiden luokitteluasteikko, ja tutkimussuunnitelmat. Näihin välineisiin on sisällyttävä muun muassa seuraavat määritykset:

i) tiedot, mukaan lukien asianmukaiset seuraavan vuorokauden, päivänsisäiset ja reaaliaikaiset tiedot, joista on hyötyä toiminnan koordinoinnin parantamiseksi, sekä tällaisten tietojen optimaalinen keruu- ja vaihtoväli;

ii) teknologinen foorumi reaaliaikaista tietojenvaihtoa varten ja tarvittaessa teknologisia foorumeja muiden i alakohdassa tarkoitettujen tietojen keruuta, käsittelyä ja siirtoa varten sekä sellaisten menettelyjen käyttöönottoa varten, joilla voidaan tehostaa toiminnan koordinointia siirtoverkonhaltijoiden välillä tällaisen koordinoinnin ulottamiseksi unionin laajuiseksi;

iii) se, miten siirtoverkonhaltijat asettavat toimintaa koskevat tiedot muiden siirtoverkonhaltijoiden ja sellaisten yksiköiden saataville, jotka ovat saaneet toimeksiannon tukea siirtoverkonhaltijoita toiminnan koordinoinnissa, sekä viraston saataville; ja

iv) se, että siirtoverkonhaltijat nimeävät yhteyspisteen, joka vastaa muiden siirtoverkonhaltijoiden tai sellaisten muiden yksiköiden, jotka ovat saaneet iii alakohdassa tarkoitettua toimeksiannon, tai viraston tällaisia tietoja koskeviin kyselyihin.

Sähkö-ENTSON on toimitettava i-iv alakohtaa koskevat hyväksytyt määritykset virastolle ja komissiolle viimeistään 16 päivänä toukokuuta 2015.

Viraston on 12 kuukauden kuluessa määritysten hyväksymisestä annettava lausunto, jossa se tarkastelee, edistävätkö ne riittävästi rajat ylittävää kauppaa sekä Euroopan sähkösiirtoverkon optimaalisen hallinnan, koordinoitun toiminnan ja vakaan teknisen kehityksen turvaamista.”;

b) korvataan 10 kohdan a alakohta seuraavasti:

”a) perustuttava kansallisiin investointisuunnitelmiin, ja siinä on otettava huomioon 12 artiklan 1 kohdassa tarkoitettut alueelliset investointisuunnitelmat ja tarvittaessa verkkosuunnittelun unioniin liittyvät näkökohdat Euroopan laajuisten energiainfrastruktuurien suuntaviivoista 14 päivänä huhtikuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 347/2013 (*) mukaisesti; siitä on tehtävä kustannus-hyötyanalyysi kyseisen asetuksen 11 artiklassa säädettyä menetelmää käyttäen;

(*) EUVL L 115, 25.4.2013, p. 39.”

2) Korvataan 11 artikla seuraavasti:

”11 artikla

Kulut

Tämän asetuksen 4–12 artiklassa ja asetuksen (EU) N:o 347/2013 11 artiklassa tarkoitettuihin Sähkö-ENTSON toimintoihin liittyvistä kustannuksista vastaavat siirtoverkonhaltijat, ja kustannukset otetaan huomioon tariffeja laskettaessa. Sääntelyviranomaiset hyväksyvät kustannukset ainoastaan, jos ne ovat kohtuullisia ja oikeasuhteisia.”

3) Lisätään 18 artiklaan uusi kohta seuraavasti:

”4 a. Komissio voi antaa suuntaviivoja toiminnan koordinoitun täytäntöönpanosta siirtoverkonhaltijoiden välillä unionin tasolla. Näiden suuntaviivojen on oltava sopusoinnussa tämän asetuksen 6 artiklassa tarkoitettujen verkkosääntöjen kanssa ja perustuttava niihin sekä tämän asetuksen 8 artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettuihin hyväksytyihin määrityksiin ja viraston lausuntoon. Komissio ottaa suuntaviivoja antaessaan huomioon erilaiset alueelliset ja kansalliset toimintavaatimukset.

Kyseiset suuntaviivat hyväksytään 23 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.”

4) Lisätään 23 artiklaan kohta seuraavasti:

”3. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä, 16 päivänä helmikuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011 (*) 5 artiklaa.

(*) EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13.”

22 artikla

Muutokset asetukseen (EY) N:o 715/2009

Muutetaan asetus (EY) N:o 715/2009 seuraavasti:

1) Korvataan 8 artiklan 10 kohdan a alakohta seuraavasti:

”a) perustuttava kansallisiin investointisuunnitelmiin, ja siinä on otettava huomioon 12 artiklan 1 kohdassa tarkoitettut alueelliset investointisuunnitelmat ja tarvittaessa verkkosuunnittelun unioniin liittyvät näkökohdat Euroopan laajuisten energiainfrastruktuurien suuntaviivoista 14 päivänä huhtikuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 347/2013 (*) mukaisesti; siitä on tehtävä kustannus-hyötyanalyysi kyseisen asetuksen 11 artiklassa säädettyä menetelmää käyttäen;

(*) EUVL L 115, 25.4.2013, p. 39.”

2) Korvataan 11 artikla seuraavasti:

”11 artikla

Kulut

Tämän asetuksen 4–12 artiklassa ja asetuksen (EU) N:o 347/2013 11 artiklassa tarkoitettuihin Kaasu-ENTSON toimintoihin liittyvistä kustannuksista vastaavat siirtoverkonhaltijat, ja kustannukset otetaan huomioon tariffeja laskettaessa. Sääntelyviranomaiset hyväksyvät kustannukset ainoastaan, jos ne ovat kohtuullisia ja oikeasuhteisia.”

23 artikla

Kumoaminen

Kumotaan päätös N:o 1364/2006/EY 1 päivästä tammikuuta 2014. Tästä asetuksesta ei johdu oikeuksia päätöksen N:o 1364/2006/EY liitteissä I ja III luetelluille hankkeille.

*24 artikla***Voimaantulo**

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä kesäkuuta 2013 lukuun ottamatta 14 ja 15 artiklaa, joita sovelletaan Verkkojen Eurooppa -välinettä koskevan asetuksen soveltamispäivästä.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Strasbourgissa 17 päivänä huhtikuuta 2013.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

M. SCHULZ

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

L. CREIGHTON

LIITE I

ENERGIAINFRASTRUKTUURIEN ENSISIJAISET KÄYTTÄVÄT JA ALUEET

Tätä asetusta sovelletaan seuraaviin Euroopan laajuisten energiainfrastruktuurien ensisijaisiin käytäviin ja alueisiin:

1. ENSISIJAISET SÄHKÖKÄYTTÄVÄT

- 1) Pohjoisten merialueiden offshore-verkko ("NSOG"): Pohjanmeren, Irlanninmeren, Englannin kanaalin, Itämeren ja niiden lähivesien integroidun offshore-sähköverkon kehittäminen ja siihen liittyvät rajayhdysjohdot uusiutuvista offshore-energiälähteistä tuotetun sähkön siirtämiseksi kulutus- ja varastointikeskuksiin ja rajat ylittävän sähkökaupan lisäämiseksi.

Asianomaiset jäsenvaltiot: Alankomaat, Belgia, Irlanti, Luxemburg, Ranska, Ruotsi, Saksa, Tanska ja Yhdistynyt kuningaskunta.

- 2) Länsi-Euroopan pohjois-eteläsuuntaiset sähköyhteenliitännät ("NSI West Electricity"): alueen jäsenvaltioiden ja Väli­meren alueen, mukaan lukien Pyreneiden niemimaa, väliset yhteenliitännät erityisesti uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön liittämiseksi verkkoon ja sisäisten verkkoinfrastruktuurien vahvistamiseksi, jotta voidaan edistää markkinoiden yhdentymistä alueella.

Asianomaiset jäsenvaltiot: Alankomaat, Belgia, Espanja, Irlanti, Italia, Itävalta, Luxemburg, Malta, Portugali, Ranska, Saksa ja Yhdistynyt kuningaskunta.

- 3) Keskisen Itä-Euroopan ja Kaakkois-Euroopan pohjois-eteläsuuntaiset sähköyhteenliitännät ("NSI East Electricity"): pohjois-etelä- ja itä-länsisuuntaiset yhteenliitännät ja sisäiset linjat sisämarkkinoiden loppuun saattamiseksi ja uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön liittämiseksi verkkoon.

Asianomaiset jäsenvaltiot: Bulgaria, Italia, Itävalta, Kreikka, Kroatia ⁽¹⁾, Kypros, Puola, Romania, Saksa, Slovakia, Slovenia, Tšekki ja Unkari.

- 4) Baltian energiamarkkinoiden yhteenliitännäsuunnitelma sähkön osalta ("BEMIP Electricity"): Itämeren alueen jäsenvaltioiden väliset yhteenliitännät ja sisäisten verkkoinfrastruktuurien vastaava vahvistaminen Baltian maiden eristyneisyyden poistamiseksi ja markkinoiden yhdentymisen edistämiseksi muun muassa edistämällä uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön liittämistä verkkoon alueella.

Asianomaiset jäsenvaltiot: Latvia, Liettua, Puola, Ruotsi, Saksa, Suomi, Tanska ja Viro.

2. ENSISIJAISET KAASUKÄYTTÄVÄT

- 5) Länsi-Euroopan pohjois-eteläsuuntaiset kaasuyhteydet ("NSI West Gas"): Länsi-Euroopan pohjois-eteläsuuntaisten kaasuvirtojen kaasuinfrastruktuuri toimitusreittien monipuolistamiseksi ja kaasun lyhyen aikavälin toimituskyvyn parantamiseksi.

Asianomaiset jäsenvaltiot: Alankomaat, Belgia, Espanja, Irlanti, Italia, Luxemburg, Malta, Portugali, Ranska, Saksa, Tanska ja Yhdistynyt kuningaskunta.

- 6) Keskisen Itä-Euroopan ja Kaakkois-Euroopan pohjois-eteläsuuntaiset kaasuyhteydet ("NSI East Gas"): kaasuinfrastruktuuri Itämeren alueen, Adrianmeren ja Egeanmeren, itäisen Välimeren alueen sekä Mustanmeren välisiä alueellisia yhteyksiä varten sekä kaasuntoimitusten monipuolistamiseksi ja toimitusvarmuuden parantamiseksi.

Asianomaiset jäsenvaltiot: Bulgaria, Italia, Itävalta, Kreikka, Kroatia ⁽¹⁾, Kypros, Puola, Romania, Saksa, Slovakia, Slovenia, Tšekki ja Unkari.

- 7) Eteläinen kaasukäytävä ("SGC"): infrastruktuuri kaasun siirtoa varten Kaspienmeren alueelta, Keski-Aasiasta, Lähi­idästä ja itäisen Välimeren alueelta unioniin kaasuntoimitusten monipuolistamiseksi.

⁽¹⁾ Edellyttäen, että Kroatia liittyy unioniin, Kroatian liittymispäivästä alkaen.

Asianomaiset jäsenvaltiot: Bulgaria, Italia, Itävalta, Kreikka, Kroatia ⁽¹⁾, Kypros, Puola, Ranska, Romania, Saksa, Slovakia, Slovenia, Tšekki ja Unkari.

- 8) Baltian energiamarkkinoiden yhteenliittämistä suunnitellaan kaasun osalta ("BEMIP Gas"): kaasuinfrastruktuuri kolmen Baltian maan ja Suomen eristyneisyyden ja yhdestä toimittajasta riippuvuuden poistamiseksi, sisäisten verkkoinfrastruktuurin vahvistamiseksi vastaavasti sekä Itämeren alueen toimitusten monipuolistamiseksi ja toimitusvarmuuden parantamiseksi.

Asianomaiset jäsenvaltiot: Latvia, Liettua, Puola, Ruotsi, Saksa, Suomi, Tanska ja Viro.

3. ENSISIJAINEN ÖLJYKÄYTTÄVÄ

- 9) Keskeisen Itä-Euroopan öljyntoimitusyhteydet ("OSC"): keskeisen Itä-Euroopan öljyputkiverkon yhteentoimivuus toimitusvarmuuden parantamiseksi ja ympäristöriskien pienentämiseksi.

Asianomaiset jäsenvaltiot: Itävalta, Kroatia ⁽¹⁾, Puola, Saksa, Slovakia, Tšekki ja Unkari.

4. ENSISIJAISET AIHEALUEET

- 10) Älykkäiden verkkojen käyttöönotto: älykkäiden verkkoteknologioiden käyttöönotto kaikkialla unionissa, jotta voidaan ottaa tehokkaasti huomioon kaikkien sähköverkkoon liitettyjen käyttäjien käyttötottumukset ja toiminta, erityisesti suurten sähkömäärien tuotanto uusiutuvista tai hajanaisista energialähteistä sekä kuluttajien kysynnän ohjaus.

Asianomaiset jäsenvaltiot: kaikki.

- 11) Sähkönsiirron valtaväylät: ensimmäiset sähkönsiirron valtaväylät vuoteen 2020 mennessä sellaisen unionin laajuisen sähkönsiirron valtaväyläverkon rakentamiseksi, jonka avulla on mahdollista

a) sopeutua jatkuvasti lisääntyvään tuulivoiman ylijäämätuotantoon Pohjanmerellä ja Itämerellä ja niiden ympäristössä sekä lisääntyvään uusiutuvista lähteistä peräisin olevaan tuotantoon Itä- ja Etelä-Euroopassa ja myös Pohjois-Afrikassa;

b) liittää nämä uudet tuotantokeskukset tärkeimpiin varastointikapasiteetteihin Pohjoismaissa, Alpeilla ja muilla alueilla, joilla on suuria kulutuskeskuksia; ja

c) mukautua yhä vaihtelevampiin ja hajautetumpiin sähköntoimituksiin ja yhä joustavampaan sähkönkysyntään.

Asianomaiset jäsenvaltiot: kaikki.

- 12) Rajat ylittävä hiilidioksidiverkko: hiilidioksidin siirtoinfrastruktuurin kehittäminen jäsenvaltioiden välillä ja unionin naapurimaiden kanssa hiilidioksidin talteenoton ja varastoinnin saamiseksi käyttöön.

Asianomaiset jäsenvaltiot: kaikki.

⁽¹⁾ Edellyttäen, että Kroatia liittyy unioniin, Kroatian liittymispäivästä alkaen.

LIITE II

ENERGIAINFRASTRUKTUURILUOKAT

Liitteessä I lueteltujen energiainfrastruktuurien ensisijaisten käytävien ja alueiden toteuttamiseksi kehitettävät energiainfrastruktuuriluokat ovat seuraavat:

- 1) sähkö:
 - a) suurjänniteilmajohdot, jotka on suunniteltu vähintään 220 kV:n jännitteelle, ja maan- tai merenalaiset siirtokaapelit, jotka on suunniteltu vähintään 150 kV:n jännitteelle;
 - b) erityisesti sähkönsiirron valtaväylien osalta: kaikki fyysiset laitteet, jotka on suunniteltu mahdollistamaan sähkönsiirto korkealla tai erittäin korkealla jännitteellä, jotta yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa tai kolmannessa maassa sijaitsevia suuria sähköntuotantomääriä tai sähkövarastoja voidaan yhdistää suuren mittakaavan sähkönkulutukseen yhdessä tai useammassa muussa jäsenvaltiossa;
 - c) sähkövarastointilaitokset, joita käytetään sähkön pysyvään tai tilapäiseen varastointiin maanpäällisissä tai maanalaisissa infrastruktuureissa tai geologisilla varastointialueilla, sillä edellytyksellä, että ne on liitetty suoraan vähintään 110 kV:n jännitteelle suunniteltuihin suurjännitejohtoihin;
 - d) kaikki a, b ja c alakohdassa määriteltyjen järjestelmien turvallisen, varman ja tehokkaan toiminnan kannalta välttämättömät laitteet tai laitteistot, mukaan lukien suojaus-, valvonta- ja ohjausjärjestelmät kaikilla jännitetasoilla sekä sähköasemat;
 - e) kaikki laitteet ja laitteistot, sekä siirtotasolla että keskijännitteisellä jakelutasolla, joiden tarkoituksena on kaksisuuntainen digitaalinen viestintä ja sähköntuotannon, siirron, jakelun ja kulutuksen tosiaikainen tai lähes tosiaikainen, interaktiivinen ja älykäs seuranta ja hallinta sähköverkossa sellaisen verkon kehittämiseksi, jossa voidaan ottaa tehokkaasti huomioon kaikkien siihen liitettyjen käyttäjien – tuottajien ja kuluttajien sekä niiden, jotka ovat molempia – käyttötottumukset ja toiminta siten, että voidaan turvata taloudellisesti tehokkaat ja kestävätkä sähköjärjestelmät, joissa hävikki on vähäistä ja laatu, toimitusvarmuus ja turvallisuus ovat korkeatasoisia;
- 2) kaasu:
 - a) maakaasun ja biokaasun siirtoputkistot, jotka ovat osa pääasiassa korkeapaineputkista koostuvia putkistoja, lukuun ottamatta tuotantovaiheen aikaisia korkeapaineputkistoja ja maakaasun paikalliseen jakeluun käytettäviä korkeapaineputkistoja;
 - b) edellä mainittuihin korkeapainekaasuputkiin yhdistetyt maanalaiset varastot;
 - c) nesteytetyn maakaasun (LNG) tai paineistetun maakaasun (CNG) vastaanotto-, varastointi- ja kaasuttamislaitokset tai paineenvähennyslaitokset;
 - d) kaikki järjestelmän turvallisen, varman ja tehokkaan toiminnan tai kaksisuuntaisen kapasiteetin mahdollistamisen kannalta välttämättömät laitteet tai laitteistot, mukaan lukien kompressoriasemat;
- 3) öljy:
 - a) raakaöljyn siirtoon käytetyt putkistot;
 - b) raakaöljyputkistojen toiminnan kannalta välttämättömät pumppuasemat ja varastot;
 - c) kaikki järjestelmän moitteettoman, turvallisen ja tehokkaan toiminnan kannalta välttämättömät laitteet tai laitteistot, mukaan lukien suojaus-, valvonta- ja ohjausjärjestelmät ja vastakkaisvirtauslaitteistot;
- 4) hiilidioksidi:
 - a) erityiset putkistot, lukuun ottamatta tuotantovaiheen aikaista putkiverkkoa, joita käytetään ihmisen toiminnasta aiheutuvan hiilidioksidin siirtoon useammasta kuin yhdestä lähteestä, eli teollisuuslaitoksista (mukaan lukien voimalat), jotka tuottavat hiilidioksidikaasua polttamalla tai muilla kemiallisilla reaktioilla, joihin liittyy fossiilisia tai ei-fossiilisia hiiltä sisältäviä yhdisteitä, hiilidioksidin pysyvää geologista varastointia varten Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/31/EY⁽¹⁾ mukaisesti;
 - b) hiilidioksidin nesteytys- ja välivarastointilaitokset jatkosiirtoa varten. Tähän eivät sisälly siinä geologisessa muodostumassa olevat infrastruktuurit, jota käytetään hiilidioksidin pysyvään geologiseen varastointiin direktiivin 2009/31/EY mukaisesti, eivätkä niihin liittyvät maan pinnalla olevat laitokset ja injektointilaitokset;
 - c) kaikki järjestelmän moitteettoman, turvallisen ja tehokkaan toiminnan kannalta välttämättömät laitteet tai laitteistot, mukaan lukien suojaus-, valvonta- ja ohjausjärjestelmät.

(1) EUVL L 140, 5.6.2009, s. 114.

LIITE III

YHTEISTÄ ETUA KOSKEVIEN HANKKEIDEN ALUEELLISET LUETTELOT

1. RYHMIÄ KOSKEVAT SÄÄNNÖT

- 1) Liitteessä II olevassa 1 kohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvien sähköhankkeiden osalta kukin ryhmä koostuu seuraavien tahojen edustajista: jäsenvaltiot, kansalliset sääntelyviranomaiset, siirtoverkonhaltijat sekä komissio, virasto ja Sähkö-ENTSO.

Liitteessä II olevassa 2 kohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvien kaasuhankkeiden osalta kukin ryhmä koostuu seuraavien tahojen edustajista: jäsenvaltiot, kansalliset sääntelyviranomaiset, siirtoverkonhaltijat sekä komissio, virasto ja Kaasu-ENTSO.

Liitteessä II olevassa 3 ja 4 kohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvien öljyn- ja hiilidioksidinsiirtohankkeiden osalta kukin ryhmä koostuu seuraavien tahojen edustajista: jäsenvaltiot, hankkeen toteuttajat, joita liitteessä I määritellyt asianomaiset ensisijaiset käytävät ja alueet koskevat, ja komissio.

- 2) Ryhmien päätöksentekokehimet voidaan yhdistää. Kaikki ryhmät tai päätöksentekokehimet kokoontuvat tarvittaessa keskustelemaan kaikille ryhmille yhteisistä asioista, joihin voivat kuulua alueiden välisen johdonmukaisuuden kannalta olennaiset kysymykset tai alueellisten luetteloiden luonnoksiin sisältyvien ehdotettujen hankkeiden lukumäärä silloin, kun on olemassa riski, että lukumäärä ei ole hallittavissa.
- 3) Kukin ryhmä organisoii työnsä direktiivin 2009/72/EY 6 artiklassa, direktiivin 2009/73/EY 7 artiklassa, asetuksen (EY) N:o 714/2009 12 artiklassa ja asetuksen (EY) N:o 715/2009 12 artiklassa säädettyjen alueellisten yhteistyötoimien ja muiden olemassa olevien alueellisten yhteistyörakenteiden mukaisesti.
- 4) Kukin ryhmä kutsuu kokouksiinsa, siinä määrin kuin se on tarpeen liitteessä I määritellyn asianomaisen ensisijaisen käytävän tai alueen toteuttamiseksi, sellaisten hankkeiden toteuttajia, jotka voidaan mahdollisesti valita yhteistä etua koskeviksi hankkeiksi, kansallisten hallintojen ja sääntelyviranomaisten edustajia ja siirtoverkonhaltijoita unionin ehdokasmaista ja mahdollisista ehdokasmaista ja Euroopan talousalueen ja Euroopan vapaakauppaliiton jäsenmaista sekä edustajia energiayhteisön toimielimistä ja elimistä, Euroopan naapuruuspolitiikan piiriin kuuluvista maista ja maista, joiden kanssa unioni on sopinut erityisestä energia-alan yhteistyöstä. Kolmansien maiden edustajien kutsuamista koskevan päätöksen on perustuttava yhteisymmärrykseen.
- 5) Kukin ryhmä kuulee asianomaisia sidosryhmiä edustavia organisaatioita ja tarvittaessa suoraan sidosryhmiä, mukaan lukien tuottajat, jakeluverkonhaltijat, toimittajat ja kuluttajat, ja ympäristöjärjestöjä. Ryhmä voi järjestää kuulemis-tilaisuuksia, jos ne ovat tarpeen sen tehtävien toteuttamiseksi.
- 6) Komissio julkistaa kunkin ryhmän sisäiset säännöt, jäsenorganisaatioiden päivitetyn luettelon, säännöllisesti päivitettyt tiedot työn edistymisestä, kokousten esityslistat sekä lopulliset päätelmät ja päätökset 18 artiklassa tarkoitettulla avoimuusfoorumilla.
- 7) Komissio, virasto ja ryhmät pyrkivät johdonmukaisuuteen eri ryhmien välillä. Komissio ja virasto varmistavat tätä varten tarvittaessa kaikkea sellaista työtä koskevan tietojenvaihdon, joka on asianomaisten ryhmien alueiden välisen edun mukaista.

Kansallisten sääntelyviranomaisten ja viraston osallistuminen ryhmiin ei saa vaarantaa sellaisten tavoitteiden ja tehtävien toteutumista, jotka kuuluvat niille tämän asetuksen taikka direktiivin 2009/72/EY 36 ja 37 artiklan, direktiivin 2009/73/EY 40 ja 41 artiklan tai asetuksen (EY) N:o 713/2009 mukaisesti.

2. ALUEELLISTEN LUETTELOJEN LAATIMISPROSESSI

- 1) Sellaisten hankkeiden toteuttajien, jotka voidaan mahdollisesti valita yhteistä etua koskeviksi hankkeiksi ja joille halutaan yhteistä etua koskevien hankkeiden asema, on toimitettava ryhmälle yhteistä etua koskeviksi hankkeeksi valintaa koskeva hakemus, johon on sisällyttävä
 - arviointi hankkeittensa vaikutuksesta liitteessä I määriteltyjen ensisijaisten käytävien ja alueiden toteuttamiseen;
 - analyysi siitä, täytyvätkö 4 artiklassa määritellyt asiaa koskevat arviointiperusteet;
 - 21 ja 22 artiklan säännösten mukainen ja Sähkö-ENTSON tai Kaasu-ENTSON 11 artiklan mukaisesti laatimaan menetelmään perustuva hankekohtainen kustannus-hyötyanalyysi hankkeista, jotka ovat saavuttaneet riittävän kypsyyden; ja
 - kaikki muut hankkeen arvioinnin kannalta merkitykselliset tiedot.
 - 2) Kaikkien vastaanottajien on käsiteltävä kaupallisesti arkaluonteiset tiedot luottamuksellisina.
 - 3) Ensimmäisen unionin luettelon hyväksymisen jälkeen ja kaikissa myöhemmissä hyväksytyissä unionin luetteloissa liitteessä II olevassa 1 kohdan a, b ja d alakohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvien ehdotettujen sähkön siirto- ja varastointihankkeiden on oltava osa viimeisintä saatavilla olevaa kymmenvuotista sähköverkon kehittämissuunnitelmaa, jonka Sähkö-ENTSO on laatinut asetuksen (EY) N:o 714/2009 8 artiklan mukaisesti.
 - 4) Ensimmäisen unionin luettelon hyväksymisen jälkeen ja kaikissa myöhemmissä hyväksytyissä unionin luetteloissa liitteessä II olevassa 2 kohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvien ehdotettujen kaasun siirto- ja varastointihankkeiden on oltava osa viimeisintä saatavilla olevaa kymmenvuotista kaasuverkon kehittämissuunnitelmaa, jonka Kaasu-ENTSO on laatinut asetuksen (EY) N:o 715/2009 8 artiklan mukaisesti.
 - 5) Hanke-ehdotukset, joita esitetään sisällytettäväksi ensimmäiseen unioniin luetteloon ja joita ei ole aiemmin arvioitu asetuksen (EY) N:o 714/2009 8 artiklan mukaisesti, arvioi unionin laajuisen järjestelmän tasolla
 - Sähkö-ENTSO viimeisimmässä saatavilla olevassa kymmenvuotisessa verkon kehittämissuunnitelmassa sovelletun menetelmän mukaisesti liitteessä II olevassa 1 kohdan a, b ja d alakohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvien hankkeiden osalta;
 - Kaasu-ENTSO tai kolmas osapuoli johdonmukaisesti puolueettoman menetelmän perusteella liitteessä II olevassa 2 kohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvien hankkeiden osalta.
- Komissio antaa viimeistään 16 päivänä tammikuuta 2014 suuntaviivoja arviointiperusteista, joita Sähkö-ENTSON ja Kaasu-ENTSON on sovellettava laatiessaan 3 ja 4 alakohdassa tarkoitettuja kymmenvuotisia verkon kehittämissuunnitelmia, jotta voidaan varmistaa yhtäläinen kohtelu ja prosessin avoimuus.
- 6) Liitteessä II olevassa 4 kohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvat ehdotetut hiilidioksidinsiirtohankkeet on esitettävä osana vähintään kahden jäsenvaltion laatimaa suunnitelmaa, joka koskee rajat ylittävän hiilidioksidin siirto- ja varastointi-infrastruktuurin kehittämistä ja jonka asianomaiset jäsenvaltiot tai kyseisten jäsenvaltioiden nimeämät yksiköt esittävät komissiolle.
 - 7) Kansallisten sääntelyviranomaisten ja tarvittaessa viraston on liitteessä II olevassa 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvien ehdotettujen hankkeiden osalta, mahdollisuuksien mukaan osana alueellista yhteistyötä (direktiivin 2009/72/EY 6 artikla ja direktiivin 2009/73/EY 7 artikla), tarkistettava arviointiperusteiden tai kustannus-hyötyanalyysissä sovelletun menetelmän johdonmukainen soveltaminen sekä arvioitava niiden rajat ylittävää merkitystä. Niiden on esitettävä arvionsa ryhmälle.

- 8) Liitteessä II olevassa 3 ja 4 kohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvien ehdotettujen öljyn- ja hiilidioksidinsiirto-hankkeiden osalta komissio arvioi 4 artiklassa säädettyjen arviointiperusteiden soveltamista. Liitteessä II olevassa 4 kohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvien ehdotettujen hiilidioksidihankkeiden osalta komissio ottaa huomioon myös tulevat laajentamismahdollisuudet muihin jäsenvaltioihin. Komissio esittää arvionsa ryhmälle.
 - 9) Kukin jäsenvaltio, jonka alueeseen ehdotettu hanke ei liity mutta jossa ehdotettu hanke voi aiheuttaa mahdollisen positiivisen nettovaikutuksen tai mahdollisen merkittävän vaikutuksen esimerkiksi ympäristöön tai sen alueella olevan energiainfrastruktuurin toimintaan, voi esittää ryhmälle lausunnon, jossa se ilmaisee huolenaiheensa.
 - 10) Ryhmän päätöksentekuelimen on ryhmään kuuluvan jäsenvaltion pyynnöstä tutkittava jäsenvaltion 3 artiklan 3 kohdan nojalla esittämät perustelut sille, miksi se ei hyväksy alueeseensa liittyvää yhteistä etua koskevaa hanketta.
 - 11) Ryhmän on kokoonnuttava tutkimaan ehdotettuja hankkeita ja asettamaan ne paremmuusjärjestykseen ottaen huomioon sääntelyviranomaisten arvion tai öljyn- ja hiilidioksidinsiirtohankkeiden osalta komission arvion.
 - 12) Ryhmien laatimat alueellisten luetteloiden luonnokset liitteessä II olevassa 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvista ehdotetuista hankkeista sekä 9 alakohdassa tarkoitettujen lausuntojen on toimitettava virastolle kuusi kuukautta ennen unionin luettelon hyväksymispäivää. Viraston on arvioitava alueellisten luetteloiden luonnokset ja niihin liittyvät lausunnot kolmen kuukauden kuluessa niiden vastaanottamisesta. Viraston on annettava lausunto alueellisten luetteloiden luonnoksista ja erityisesti arviointiperusteiden ja kustannus-hyötyanalyysin johdonmukaisesta soveltamisesta eri alueilla. Viraston lausunto hyväksytään asetuksen (EY) N:o 713/2009 15 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.
 - 13) Kunkin ryhmän päätöksentekuelimen on kuukauden kuluessa viraston lausunnon vastaanottamisesta hyväksyttävä 3 artiklan 3 kohdan säännöksiä noudattaen lopullinen alueellinen luettelonsa ryhmien ehdotuksen pohjalta ja ottaen huomioon viraston lausunnon sekä 7 alakohdan mukaisesti toimitetun kansallisten sääntelyviranomaisten arvion tai 8 alakohdan mukaisesti ehdotettujen öljyn- ja hiilidioksidinsiirtohankkeiden osalta komission arvion. Ryhmien on toimitettava komissiolle lopulliset alueelliset luettelonsa sekä 9 alakohdassa tarkoitettujen lausuntojen.
 - 14) Jos saatujen alueellisten luetteloiden perusteella ja viraston lausunnon huomioon ottamisen jälkeen yhteistä etua koskevien ehdotettujen hankkeiden kokonaismäärä unionin luettelossa ylittää hallittavissa olevan määrän, komissio harkitsee kutakin asianomaista ryhmää kuultuaan sellaisten hankkeiden unionin luetteloon sisällyttämättä jättämistä, jotka asianomainen ryhmä asetti 4 artiklan 4 kohdan mukaisessa paremmuusjärjestyksessä alimmille sijoille.
-

LIITE IV

YHTEISTÄ ETUA KOSKEVIEN HANKKEIDEN ARVIONTIPERUSTEISIIN LIITTYVÄT SÄÄNNÖT JA INDIKAATTORIT

- 1) Hanke, jolla on merkittävä rajat ylittävä vaikutus, on jonkin jäsenvaltion alueella sijaitseva hanke, joka täyttää seuraavat ehdot:
- a) sähkönsiirron osalta hanke lisää verkon siirtokapasiteettia tai kaupallisiin virtoihin saatavilla olevaa kapasiteettia kyseisen jäsenvaltion rajalla yhden tai useamman muun jäsenvaltion kanssa tai saman siirtokäytävän missä tahansa merkityksellisessä poikkileikkauksessa, jolloin se lisää kyseisen rajat ylittävän verkon siirtokapasiteettia vähintään 500 megawattilla verrattuna tilanteeseen, jossa hanketta ei toteuteta;
 - b) sähkön varastoinnin osalta hanke luo vähintään 225 megawattia asennettua kapasiteettia ja siinä on varastointikapasiteetti, joka mahdollistaa vähintään 250 gigawattituntin vuotuisen nettosähköntuotannon;
 - c) kaasunsiirron osalta hanke koskee investointia vastakkaisvirtauskapasiteettiin tai muuttaa kykyä siirtää kaasua kyseisten jäsenvaltioiden rajojen yli vähintään 10 prosentilla verrattuna ennen hankkeen toteutusta vallinneeseen tilanteeseen;
 - d) kaasun varastoinnin tai nesteytetyn tai paineistetun maakaasun osalta hankkeen tavoitteena on suorien tai epäsuorien toimitusten järjestäminen vähintään kahteen jäsenvaltioon tai infrastruktuurinormin (N-1-säännön) täyttäminen alueella Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 994/2010⁽¹⁾ 6 artiklan 3 kohdan mukaisesti;
 - e) älykkäiden verkkojen osalta hanke on suunniteltu suurjännite- tai keskijännitetasoille laitteille ja laitteistoille, jotka on suunniteltu vähintään 10 kV:n jännitteelle. Siihen osallistuu vähintään kahden jäsenvaltion siirto- ja jakeluverkonhaltijoita, jotka kattavat vähintään 50 000 käyttäjää, jotka tuottavat tai kuluttavat sähköä tai tekevät molempia kulutusalueella, jossa kulutus on vähintään 300 gigawattituntia vuodessa; tästä vähintään 20 prosentin on oltava peräisin luonteeltaan vaihtelevista uusiutuvista energialähteistä.
- 2) Liitteessä II olevassa 1 kohdan a–d alakohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvien hankkeiden osalta 4 artiklassa lueteltujen arviointiperusteiden täyttymistä arvioidaan seuraavasti:
- a) Markkinoiden yhdentymistä, kilpailua ja järjestelmän joustavuutta mitataan viimeisimmässä saatavilla olevassa unionin laajuisessa kymmenvuotisessa sähköverkon kehittämissuunnitelmassa tehdyn analyysin pohjalta erityisesti seuraavasti:
 - lasketaan rajat ylittävien hankkeiden osalta vaikutus verkon siirtokykyyn molempiin virran kulkusuuntiin sähkömääränä (megawatteina) mitattuna sekä niiden vaikutus tavoiteltuun yhteenliitännäkapasiteetin 10 prosentin vähimmäistasoon asennetusta tuotantokapasiteetista tai niiden hankkeiden osalta, joilla on merkittävä rajat ylittävä vaikutus, vaikutus verkon siirtokykyyn asianomaisten jäsenvaltioiden rajoilla, asianomaisten jäsenvaltioiden ja unionin ulkopuolisten maiden välillä tai asianomaisten jäsenvaltioiden sisällä sekä vaikutus kysynnän ja tarjonnan tasapainottamiseen ja verkkotoimintoihin asianomaisissa jäsenvaltioissa;
 - arvioidaan vaikutus liitteessä V olevassa 10 kohdassa määritellyllä analysoitavalla alueella suhteessa energiajärjestelmän laajuisiin tuotanto- ja siirtokustannuksiin ja markkinahintojen lähentymiseen hankkeen seurauksena erilaisissa suunnitteluskenaarioissa, ottaen erityisesti huomioon tärkeysjärjestyksessä aiheutuvat muutokset.
 - b) Uusiutuvista lähteistä peräisin olevan tuotannon siirtämistä suuriin kulutuskeskuksiin ja varastointipaikoille mitataan viimeisimmässä saatavilla olevassa kymmenvuotisessa sähköverkon kehittämissuunnitelmassa tehdyn analyysin pohjalta erityisesti seuraavasti:
 - sähkönsiirron osalta arvioidaan uusiutuviin energialähteisiin perustuvan tuotantokapasiteetin määrä (teknologioittain, megawatteina), joka on liitetty verkkoon ja siirretään hankkeen seurauksena, verrattuna tämän tyyppisiin uusiutuviin energialähteisiin perustuvan tuotantokapasiteetin kokonaismäärään, joka asianomaisessa jäsenvaltiossa on suunniteltu saavutettavan vuonna 2020 direktiivin 2009/28/EY 4 artiklassa määritellyn uusiutuvia energialähteitä koskevan kansallisen toimintasuunnitelman mukaisesti;

(¹) EUVL L 295, 12.11.2010, s. 1.

- sähkön varastoinnin osalta verrataan hankkeen tarjoamaa uutta kapasiteettia samaan varastointiteknologiaan perustuvaan olemassa olevaan kokonaiskapasiteettiin liitteessä V olevassa 10 kohdassa määritellyllä analysoitavalla alueella.
- c) Toimitusvarmuutta, yhteentoimivuutta ja järjestelmän turvallista toimintaa mitataan viimeisimmässä saatavilla olevassa kymmenvuotisessa sähköverkon kehittämissuunnitelmassa tehdyn analyysin pohjalta erityisesti arvioimalla hankkeen vaikutus odotettuun kuormitusputoamaan liitteessä V olevassa 10 kohdassa määritellyllä analysoitavalla alueella suhteessa tuotanto- ja siirtokapasiteetin riittävytyteen ominaisilla kuormitusjaksoilla, ottaen huomioon odotetut muutokset ilmastoon liittyvissä äärimmäisissä sääilmiöissä ja niiden vaikutukset infrastruktuuriin häiriönsietoon. Soveltuvien osin arvioidaan hankkeen vaikutus järjestelmän toiminnan ja palvelujen riippumattomaan ja luotettavaan valvontaan.
- 3) Liitteessä II olevassa 2 kohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvien hankkeiden osalta 4 artiklassa lueteltujen arviointiperusteiden täyttymistä arvioidaan seuraavasti:
- a) Markkinoiden yhdentymistä ja yhteentoimivuutta mitataan laskemalla hankkeen tuottama lisäarvo markkina-alueiden yhdentymiseen ja hintojen lähentymiseen sekä järjestelmän yleiseen joustavuuteen, mukaan lukien vastakkaisvirtauksille tarjottu kapasiteettitaso eri skenaarioissa.
- b) Kilpailua mitataan toimitusten monipuolistumisen pohjalta, mukaan lukien kotimaisten toimituslähteiden helpompi saatavuus, ottaen huomioon toimituslähteiden monipuolistuminen, toimittajien monipuolistuminen, reittien monipuolistuminen ja uuden kapasiteetin vaikutus kapasiteettitasolla laskettuun Herfindahl-Hirschman-indeksiin (HHI) liitteessä V olevassa 10 kohdassa määritellyllä analysoitavalla alueella.
- c) Kaasun toimitusvarmuutta mitataan laskemalla hankkeen tuottama lisäarvo unionin kaasujärjestelmän lyhyen ja pitkän aikavälin häiriönsietoon ja järjestelmän jäljellä olevan joustavuuden parantamiseen, jotta se selviää jäsenvaltioiden toimitushäiriöistä eri skenaarioissa, sekä hankkeen tarjoama lisäkapasiteetti mitattuna suhteessa infrastruktuurinormiin (N-1-sääntö) aluetasolla asetuksen (EU) N:o 994/2010 6 artiklan 3 kohdan mukaisesti.
- d) Kestävyyttä mitataan hankkeen vaikutuksena päästöjen vähentämiseen, uusiutuviin energialähteisiin perustuvan sähköntuotannon varavoiman tai sähkö-kaasu-muuntamisen ja biokaasun siirron tukemiseen, ottaen huomioon odotetut muutokset ilmasto-olosuhteissa.
- 4) Liitteessä II olevassa 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettuun luokkaan kuuluvien hankkeiden osalta 4 artiklassa lueteltuja toimintoja arvioidaan seuraavin perustein:
- a) Kestävyytaso: Tätä perustetta mitataan arvioimalla kasvihuonekaasupäästöjen vähentymistä ja sähköverkkoinfrastruktuurin ympäristövaikutuksia.
- b) Siirto- ja jakeluverkkojen kyky yhdistää käyttäjiä ja siirtää sähköä käyttäjille ja käyttäjiltä: Tätä perustetta mitataan arvioimalla hajanaisten energiavarojen asennettua kapasiteettia jakeluverkoissa, suurinta sallittua sähkön syöttömäärää ilman siirtoverkkojen ylikuormitusriskiä sekä energiamäärää, joka jätetään ottamatta uusiutuviin lähteistä ylikuormitus- tai turvallisuusriskien takia.
- c) Verkon liitettävyyden ja pääsyn verkon käyttäjien kaikkiin luokkiin: Tätä perustetta mitataan tarkastelemalla menetelmiä, joita käytetään tuottajiin ja kuluttajiin sekä niihin käyttäjiin, jotka ovat molempia, sovellettavien maksujen ja tariffien laskemiseen, ja näiden maksujen ja tariffien rakennetta sekä arvioimalla verkossa dynaamista tasapainotusta varten saatavilla olevaa toiminnan joustavuutta.
- d) Toimitusvarmuus ja toimitusten laatu: Tätä perustetta mitataan tarkastelemalla luotettavasti saatavilla olevan tuotantokapasiteetin ja huippukysynnän suhdetta, uusiutuviin lähteistä tuotetun sähkön osuutta, sähköjärjestelmän vakautta, keskeytysten kestoa ja tiheyttä asiakasta kohden, mukaan lukien ilmastoon liittyvät häiriöt, ja jännitteen laatusa.

- e) Tehokkuus ja palvelun laatu sähkötoimituksissa ja verkon toiminnassa: Tätä perustetta mitataan tarkastelemalla hävikkien tasoa siirto- ja jakeluverkoissa, pienimmän ja suurimman sähkönkysynnän suhdetta määrätyn ajanjaksona, kysyntäpuolen osallistumista sähkömarkkinoihin ja energiatehokkuustoimenpiteisiin, sähköverkkokomponenttien käyttöastetta (eli keskimääräistä kuormitusta), verkkokomponenttien saatavuutta (suhteessa suunniteltuun ja suunnittelemattomaan ylläpitoon) ja sen vaikutusta verkon suorituskykyyn sekä verkkokapasiteetin tosiasiallista saatavuutta suhteessa sen normiarvoon.
- f) Rajat ylittävien sähkömarkkinoiden edistäminen kuormitusvirtojen hallinnalla silmukavirtojen vähentämiseksi ja yhteenliitännäkapsiteettien lisäämiseksi: Tätä perustetta arvioidaan tarkastelemalla jäsenvaltion yhteenliitännäkapsiteetin ja sen sähkönkysynnän suhdetta, yhteenliitännäkapsiteettien käyttöä ja yhteenliitännöissä perittyjä siirtorajoitusmaksuja.
- 5) Liitteessä II olevassa 3 kohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvien öljynsiirtohankkeiden osalta 4 artiklassa lueteltujen arviointiperusteiden täyttymistä arvioidaan seuraavasti:
- a) Öljyn toimitusvarmuutta mitataan arvioimalla hankkeen tarjoaman uuden kapasiteetin tuottamaa lisäarvoa järjestelmän lyhyen ja pitkän aikavälin häiriönsietoon ja järjestelmän jäljellä olevaa joustavuutta, jotta se selviää toimitushäiriöistä eri skenaarioissa.
- b) Yhteentoimivuutta mitataan arvioimalla sitä, miten paljon hanke parantaa öljyverkon toimintaa, erityisesti mahdollistamalla vastakkaisvirtaukset.
- c) Resurssien tehokasta ja kestävää käyttöä mitataan tarkastelemalla sitä, miten laajasti hankkeessa hyödynnetään jo olemassa olevaa infrastruktuuria ja miten se edistää ympäristöön ja ilmastonmuutokseen liittyvien taakkojen ja riskien minimointia.
-

LIITE V

ENERGIAJÄRJESTELMÄN LAAJUINEN KUSTANNUS-HYÖTYANALYYSI

Yhteistä etua koskevien hankkeiden yhdenmukaistetussa energiajärjestelmän laajuudessa kustannus-hyötyanalyysissä käytettävissä menetelmissä on noudatettava tässä liitteessä vahvistettuja periaatteita.

- 1) Menetelmien on perustuttava yhteisiin syöttötietoihin, jotka edustavat unionin sähkö- ja kaasuverkkoja vuosina $n + 5$, $n + 10$, $n + 15$ ja $n + 20$, missä n on analyysin suoritusvuosi. Tietoihin on sisällyttävä vähintään seuraavat:
 - a) Sähkö: skenaariot, jotka kuvaavat kysyntää, tuotantokapasiteetteja polttoainetyypeittäin (biomassa, maalämpö, vesivoima, kaasu, ydinvoima, öljy, kiinteät polttoaineet, tuuli, aurinkosähkö, keskittävä aurinkolämpö, muut uusiutuvat teknologiat) ja niiden maantieteellistä sijaintia, polttoaineiden hintoja (mukaan lukien biomassa, hiili, kaasu ja öljy), hiilidioksidin hintoja sekä siirtoverkon ja tarvittaessa jakeluverkon koostumusta ja sen kehitystä, ottaen huomioon kaikki merkittävät uudet tuotanto- (myös hiilidioksidin talteenotolla varustettu kapasiteetti), varastointi- ja siirtohankkeet, joista on tehty lopullinen investointipäätös ja jotka on määrä ottaa käyttöön vuoden $n + 5$ loppuun mennessä.
 - b) Kaasu: skenaariot, jotka kuvaavat kysyntää, tuontia, polttoaineiden hintoja (mukaan lukien hiili, kaasu ja öljy), hiilidioksidin hintoja sekä siirtoverkon koostumusta ja sen kehitystä, ottaen huomioon kaikki uudet hankkeet, joista on tehty lopullinen investointipäätös ja jotka on määrä ottaa käyttöön vuoden $n + 5$ loppuun mennessä.
- 2) Tietojen on vastattava analyysin tekoajankohtana voimassa olevaa unionin ja kansallista oikeutta. Sähkön ja kaasun osalta käytettyjen tietojen on oltava yhteensopivia etenkin hintoja ja markkinoilla olevia määriä koskevien oletusten osalta. Ennen tietojen laatimista on kuultava virallisesti jäsenvaltioita ja kaikkia asianomaisia sidosryhmiä edustavia organisaatioita. Komissio ja virasto varmistavat vaadittujen kaupallisten tietojen saannin kolmansilta osapuolilta, jos se on tarpeen.
- 3) Menetelmissä on annettava ohjausta kustannus-hyötyanalyysissä tarvittavan verkko- ja markkinamallinnuksen kehittämisestä ja käytöstä.
- 4) Kustannus-hyötyanalyysin on perustuttava kustannusten ja hyötyjen yhdenmukaistettuun arviointiin erilaisissa analysoituissa hankeluokissa ja katettava vähintään 1 kohdassa tarkoitettu ajanjakso.
- 5) Kustannus-hyötyanalyysissä on otettava huomioon vähintään seuraavat kustannukset: pääomamenot, käyttö- ja ylläpitokustannukset hankkeen teknisen elinkaaren ajalta ja tarvittaessa käytöstäpoisto- ja jätahuoltokustannukset. Menetelmissä on annettava ohjausta laskelmissa käytettävistä diskonttokoroista.
- 6) Sähkön siirron ja varastoinnin osalta kustannus-hyötyanalyysissä on otettava huomioon vähintään asetuksen (EY) N:o 714/2009 13 artiklan soveltamisesta johtuvat vaikutukset ja korvaukset, vaikutukset liitteessä IV määriteltäisiin indikaattoreihin ja seuraavat vaikutukset:
 - a) kasvihuonekaasupäästöt ja siirtohävikit hankkeen teknisen elinkaaren aikana;
 - b) uusien tuotanto- ja siirtoinvestointien tulevat kustannukset hankkeen teknisen elinkaaren aikana;
 - c) toiminnan joustavuus, mukaan lukien säätövoiman ja lisäpalvelujen optimointi;
 - d) järjestelmän häiriönsieto, mukaan lukien kyky sietää katastrofeja ja ilmastonmuutosta, ja verkon turvallisuus, erityisesti direktiivissä 2008/114/EY määritellyissä Euroopan elintärkeissä infrastruktuureissa.

- 7) Kaasun osalta kustannus-hyötyanalyyseissä on otettava huomioon vähintään markkinatarkastuksen tulokset, vaikutukset liitteessä IV määriteltyihin indikaattoreihin ja seuraavat vaikutukset:
 - a) kyky sietää katastrofeja ja ilmastonmuutosta ja verkon turvallisuus, erityisesti direktiivissä 2008/114/EY määritellyissä Euroopan elintärkeissä infrastruktuureissa;
 - b) kaasuverkon ylikuormitus.
- 8) Älykkäiden verkkojen osalta kustannus-hyötyanalyyseissä on otettava huomioon vaikutukset liitteessä IV määriteltyihin indikaattoreihin.
- 9) Yksityiskohtainen menetelmä, jota käytetään 6, 7 ja 8 kohdassa tarkoitettujen indikaattoreiden huomioon ottamiseen, on laadittava jäsenvaltioiden ja kaikkia asianomaisia sidosryhmiä edustavien organisaatioiden virallisen kuulemisen jälkeen.
- 10) Menetelmissä on määriteltävä asianmukaisten syöttötietojen pohjalta tehtävä analyysi, jossa määritetään vaikutukset kunkin hankkeen kanssa ja ilman sitä. Yksittäisen hankkeen analysoitava alue kattaa kaikki jäsenvaltiot ja kolmannet maat, joiden alueelle hanke rakennetaan, kaikki naapurijäsenvaltiot ja kaikki muut jäsenvaltiot, joihin hankkeella on merkittäviä vaikutuksia.
- 11) Analyysissä on yksilöitävä jäsenvaltiot, joihin hankkeella on positiivinen nettovaikutus (edunsaajat), ja jäsenvaltiot, joihin hankkeella on negatiivinen nettovaikutus (kustannusten kantajat). Kuhunkin kustannus-hyötyanalyyssiin on sisällyttävä herkkyysanalyysit, jotka koskevat syöttötietoja, eri hankkeiden käyttöönottopäiviä samalla analysoitavalla alueella ja muita asiaankuuluvia parametreja.
- 12) Siirtoverkonhaltijoiden, varastointilaitteistojen sekä paineistetun ja nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteistojen haltijoiden sekä jakeluverkonhaltijoiden on vaihdettava menetelmien laadinnassa tarvittavia tietoja, myös asianmukaisesta verkko- ja markkinamallinnuksesta. Siirto- ja jakeluverkonhaltijoiden, jotka keräävät tietoja muiden siirto- ja jakeluverkonhaltijoiden puolesta, on palautettava tietojen keruun tulokset osallistuville siirto- ja jakeluverkonhaltijoille.
- 13) Tämän asetuksen 11 artiklan 8 kohdassa tarkoitettujen sähkö- ja kaasualan yhteisen markkina- ja verkkomallin osalta tämän liitteen 1 kohdassa tarkoitettujen syöttötietojen on katettava vuodet $n + 10$, $n + 20$ ja $n + 30$, ja mallin on mahdollistettava taloudellisten, sosiaalisten ja ympäristövaikutusten täydellinen arviointi, mukaan lukien erityisesti ulkoiset kustannukset, kuten kasvihuonekaasupäästöihin ja tavanomaisiin ilman epäpuhtauspäästöihin tai toimitusvarmuuteen liittyvät kustannukset.

LIITE VI

AVOIMUUTTA JA YLEISÖN OSALLISTUMISTA KOSKEVAT SUUNTAVIIVAT

- 1) Edellä 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitettussa menettelykäsikirjassa on yksilöitävä vähintään seuraavat:
 - a) asiaa koskeva oikeus, johon päätökset ja lausunnot perustuvat erityyppisissä yhteistä etua koskevilla hankkeilla, mukaan lukien ympäristöoikeus;
 - b) hankittavat päätökset ja lausunnot;
 - c) toimivaltaisen viranomaisen, muiden viranomaisten ja keskeisten sidosryhmien nimet ja yhteystiedot;
 - d) työnkulku, jossa hahmotellaan prosessin jokainen vaihe, myös sen alustava aikataulu, ja tiivis yleiskatsaus päätöksentekomenettelystä;
 - e) tiedot päätöshakemusta varten toimitettavien asiakirjojen kattavuudesta, rakenteesta ja yksityiskohtaisuudesta, mukaan lukien tarkistuslista;
 - f) tiedot siitä, missä vaiheissa ja millä tavoin suuri yleisö voi osallistua prosessiin.
- 2) Edellä 10 artiklan 4 kohdan b alakohdassa tarkoitettussa yksityiskohtaisessa aikataulussa on yksilöitävä vähintään seuraavat:
 - a) hankittavat päätökset ja lausunnot;
 - b) viranomaiset, sidosryhmät ja yleisö, jota asia todennäköisesti koskee;
 - c) menettelyn yksittäiset vaiheet ja niiden kesto;
 - d) tärkeät välitavoitteet, jotka on saavutettava kattavan päätöksen tekemiseksi, ja niiden määräajat;
 - e) viranomaisten suunnitellut resurssit ja mahdollisten lisäresurssien tarve.
- 3) Jotta voidaan lisätä yleisön osallistumista lupaprosessiin ja varmistaa jo ennalta yleisölle tiedottaminen ja vuoropuhelu yleisön kanssa, on noudatettava seuraavia periaatteita:
 - a) Sidosryhmille, joihin yhteistä etua koskeva hanke vaikuttaa, mukaan lukien asianomaiset kansalliset, alueelliset ja paikalliset viranomaiset, maanomistajat ja hankkeen läheisyydessä asuvat kansalaiset sekä suuri yleisö ja sen yhteenliittymät, järjestöt tai ryhmät, on tiedotettava ja niitä on kuultava laajasti varhaisessa vaiheessa, kun yleisön mahdolliset huolenaiheet voidaan vielä ottaa huomioon, ja avoimella ja läpinäkyvällä tavalla. Toimivaltaisen viranomaisen on tarvittaessa tuettava aktiivisesti hankkeen toteuttajan toteuttamia toimia.
 - b) Toimivaltaisten viranomaisten on varmistettava, että yhteistä etua koskevien hankkeiden julkiset kuulemismenettelyt yhdistetään mahdollisuuksien mukaan. Kunkin julkisen kuulemisen on katettava kaikki kysymykset, joilla on merkitystä menettelyn kyseisessä vaiheessa, eikä kysymystä, jolla on merkitystä menettelyn yhdessä tietyssä vaiheessa, saa käsitellä useammassa kuin yhdessä julkisessa kuulemisessa. Yksi julkinen kuuleminen saadaan kuitenkin toteuttaa useammassa kuin yhdessä paikassa. Julkisessa kuulemisessa käsiteltävät kysymykset on mainittava selkeästi julkista kuulemisesta koskevassa ilmoituksessa.
 - c) Huomautuksia ja vastalauseita saa ottaa vastaan ainoastaan julkisen kuulemisen alkamisesta sen päättymispäivään saakka.
- 4) Yleisön osallistumista koskevaan toimintamalliin on sisällyttävä vähintään seuraavat tiedot:
 - a) asianomaiset sidosryhmät, joita kuullaan;
 - b) suunnitellut toimenpiteet, mukaan lukien erillisten tapaamisten ehdotetut paikat ja päivämäärät;
 - c) aikataulu;
 - d) eri tehtäviin osoitetut henkilöstöresurssit.

- 5) Ennen hakemusasiakirjojen jättämistä toteutettavan julkisen kuulemisen yhteydessä asianomaisten osapuolten on vähintään:
- julkaistava enintään 15-sivuinen tiedote, jossa esitetään selkeä ja tiivis yleiskatsaus, joka koskee hankkeen tarkoitusta ja alustavaa aikataulua, kansallisen verkon kehittämissuunnitelmaa, tutkittuja vaihtoehtoisia reittejä, odotettuja vaikutuksia, myös luonteeltaan rajat ylittäviä, sekä mahdollisia lieventäviä toimenpiteitä, ja julkaistava tiedote ennen kuulemisen aloittamista ja annettava siinä myös 18 artiklassa tarkoitetun avoimuusfoorummin ja 1 kohdassa tarkoitetun menettelykäsikirjan verkko-osoitteet;
 - tiedotettava hankkeesta kaikille sidosryhmille, joihin hanke vaikuttaa, 9 artiklan 7 kohdassa tarkoitetulla verkkosivustolla tai muita asianmukaisia tiedotuskanavia käyttäen;
 - lähetettävä asianomaisille sidosryhmille, joihin hanke vaikuttaa, kirjallinen kutsu erillisiin tapaamisiin, joissa huolenaiheista keskustellaan.
- 6) Hankkeen verkkosivustolla on asetettava saataville vähintään seuraavat tiedot:
- 5 kohdassa tarkoitettu tiedote;
 - ei-tekniinen ja säännöllisesti päivitetty enintään 50-sivuinen tiivistelmä, josta käy ilmi hankkeen kulloinkin tilanne ja johon merkitään selvästi muutokset aikaisempiin versioihin, kun tekstiä päivitetään;
 - hankkeen ja julkisen kuulemisen yleissuunnitelma, jossa ilmoitetaan selkeästi julkisten kuulemistilaisuuksien päivämäärät ja paikat sekä suunnitellut, kyseisten kuulemisten kannalta merkitykselliset aiheet;
 - yhteystiedot täydellisten hakemusasiakirjojen tilaamista varten;
 - yhteystiedot huomautusten ja vastalauseiden esittämiseksi julkisten kuulemisten aikana.
-

Euroopan komission lausuma yhteistä etua koskevien hankkeiden kelpoisuudesta saada EU:n rahoitustukea Euroopan laajuisten energiainfrastruktuurien yhteydessä (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 347/2013 ⁽¹⁾ V luku)

Komissio korostaa pitävänsä tärkeänä, että EU:sta ja kansallisista lähteistä saatua tukea laajennetaan käsittelemään töihin annettavat avustukset, jotta yleistä etua koskevien hankkeiden täytäntöönpanolla voitaisiin lisätä energian toimituslähteiden, reittien ja toimittajien monipuolistamista. Komissio pidättää oikeuden esittää tämänsuuntaisia ehdotuksia, jotka perustuvat yleistä etua koskevien hankkeiden täytäntöönpanon seurannasta saatuihin kokemuksiin Euroopan laajuisten energiainfrastruktuurien suuntaviivoja koskevan asetuksen 17 artiklassa tarkoitetun kertomuksen yhteydessä.

⁽¹⁾ Katso tämän virallisen lehden sivu 39.